

SLOVENSKI GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Stanačnja številka obsega 10 strani

Slava Slomšku!

Dne 24. septembra 1862 je izdihnil Slomšek svojo preblago dušo. 50 let je od tega, kar krije njegovo truplo črna zemlja, a spomin nanj ni izginil, niti otemnel, temveč z vedno večjo jasnostjo vstaja in živi med slovenskim ljudstvom. Ni nam treba danes pisati životopisa o Slomšku, govornikom ni treba razlagati, kaj je bil Slomšek, vse to bi se zdelo naši javnosti odveč. Ob 50letnici njegove smrti ne poizvedujemo več o življenu in delovanju Slomšekovem, ampak mi slavimo to življenje in delovanje. Naša slovenska zemlja odmeva od slavospevov, ki done nepozabnemu lavantinskemu škofu Antonu Martinu Slomšku!

Kako to, da je ostal spomin na Slomšeka tako živ med slovenskim ljudstvom? Res je, da je mnogo pisal, a velika večina ljudstva za to niti ne ve. Res je, da je zapel mnogo pesmi, a velika večina jih ne pozna, in če jih tudi poje, ne ve, da so Slomšekove. Res je, da je v plamteči besedi oznanjeval čast božjo in ljubezen' do slovenske domovine, a večina nas tega ni slišala. Take reči vedo in si zapomnijo oni, ki proučujejo slovstveno delovanje v preteklosti in naročno zavedanje našega ljudstva, a med širokimi sloji ne ostane spomin na take podrobnosti. In vendar, Slomšek še vedno živi po vseh slovenskih krajih v srcih našega ljudstva. Kako to?

Slomšek je globoko in nesebično ljubil svoje slovensko ljudstvo. Ni ga človeka, ni ga klevetnika, ki bi si upal tajiti neizmerno ljubezen Slomšekovo do slovenskega naroda. Liberalci vse omažejo s svojim blatom, pred Slomšekovo narodno ljubeznijo omahne občudovaje tudi najbolj hudobna liberalna roka. Niti posilinemci, niti socialni demokratje se mu ne upajo bližu. Apostolu nesebične ljubezni do naroda, velikanu narodne ljubezni, Antonu Martinu Slomšku, se vse spoštljivo klanja.

Slomšek nas je ljubil in vse, kar je govoril, pisal in delal, je storil iz ljubezni do nas! Tega se zaveda ljudstvo, glas o tej ljubezni gre od ust do ust, dan ga sporoča drugemu dnevu, leto drugemu letu, in tako se dogaja, da spomin na Slomška med našim ljudstvom ne pojema, ampak živi in raste!

Naše Slomšekove slavnosti so visoka pesem čiste in neomadeževane ljubezni njegove do našega ljudstva. Mi ne pademo v slabost nekaterih njegovih životopiscev, ki ga hočejo narediti za prvega pesnika, pisatelja ali govornika, ne, mi slišimo iz vsega njegovega življenja in delovanja samo besede nedosežne ljubezni do slovenskega ljudstva in vemo, da so zaradi tega Slomškove besede in dela našemu narodu tako smiljeno priljubljene in zaresene.

Veliko pesniških besed se sedaj rabi v proslavo Antonia Martina Slomšeka. Nam se zdijo samo primerne besede pevca narodne ljubezni, Simona Gregorčiča, ki kliče:

Pomnik postavimo mu tak,
da slednji skuša biti mu enaki!

Naši časi potrebujejo učencev Slomšekovih! Zasnovali smo mogočne politične, prosvetne, gospodarske organizacije. Božji blagoslov bo počival na njih samo tedaj, ako nas bo pri delu v teh organizacijah vodil Slomšekov duh, požrtvovalna in nesebična ljubezen do ljudstva. Kdor dela za lastno čast, za lastno gmotno korist, naj ne imej prostora med nami! Ljudje, ki iščejo sebe in ne narodove blaginje, so nepremostena ovira za vsak napredek, onemogočujejo vsak uspeh. S čisto ljubeznijsko delajo med našim narodom za vero, materin jezik, izobrazbo, dušni in

gospodarski napredek. Potem bodo naša dela sama nela:

Slava Slomšku!

Po evharističnom shodu.

Velik ipi lep je bil uspeh evharističnega shoda. To nam spričujejo izjave udeležencev, ki so prinesli z Dunaja najlepše spomine. Četudi je skoro neprestano deževalo, vendar hvalijo udeleženci potek velikega evharističnega slavja. Pa tudi na zunaj, tako rekoč na celi svet, je napravil evharistični shod velik vtis. Celo liberalni, v svobodomiselnem duhu pisani listi, pišejo, kako lepo se je ta veličastna prireditve v proslavo svetega Rešnjega Telesa obnesla. Graški nemško-liberalni list „Tagespost“ je po shodu priobčila v številki od 17. septembra lep članek, v katerem opisuje v lepi besedi veličastno evharistično procesijo. Celo protestantovski listi v Nemčiji so pisali o evharističnem slavju dostoожно in pošteno. Liberalni „Slovenski Narod“, glasilo liberalnih učiteljev in advokatov, je bil toli predrzen, da je v neslanih člankih skušal smešiti evharistični shod.

Se nekaj o procesiji.

Procesije se je udeležilo 150.758 oseb in sicer so tukaj vštete samo one osebe, ki so bile uvrščene v organizirane čete. Oni del procesije, katere se je udeležil cesar s člani dvora, je bil sam dolg 2 kilometra. Ljudje, ki so videli člane cesarskega dvora, so se čudili lepemu vedenju in pobožnosti, s katero so sledili člani cesarske hiše procesiji. Pri procesiji so bili navzoči tudi skoro vsi člani avstrijskega plemstva: knezi, grofi, baroni, vitezi; nadalje člani vlaže, deželni predsedniki, mnogi državni poslanci, med njimi: skoro vsi slovenski, člani gosposke zbornice itd. Tuji so posebno občudovali naše Orle, katerih se je udeležilo procesije do 200. Korakali so v štirih kolonah, po 16 v eni vrsti. Celo pot so jih Dunajčani in tujei burno pozdravljali ter so pravili: „To so lepe čete! Kako lepo korakajo!“ Celo nemški listi so pisali o nastopu Orlov pri procesiji: „Prav posebno pozornost so vzbujali slovenski in češki Orli po svojem krasnem nastopu.“ Enako je tudi vzbujala zanimanje skupina v špalirju, v kateri so stala slovenska dekleta v narodni noši, v pečah in avbah. Bilo jih je blizu 100. V špalirju stoječ so pele litanije Srca Jezusovega in druge pesmi. Ena je držala tablico na drogu z napisom: „Slovenke“. Ta četa slovenskih deklet je vzbujala izredno pozornost. Bilo jih je v resnici le po videti. Kakor hitro je prišel kak del procesije do slovenskega špalirja, so takoj vsi udeleženci pogledali na stran, kjer so stala slovenska dekleta. Gospođe v uniformah so jim salutirali. Cesar in prestolonaslednik sta iz voza z živahnim zanimanjem opazovala slovenska dekleta. Dekleta so ju z robcii mahajale živahno pozdravljale. Tirolcev, Hrvatov, Čehov, Poljakov in drugih narodov je bilo zelo mnogo v narodnih nošah. Žal, da se v tem oziru nismo mogli vsi Slovenci postaviti, ker stara, lepa narodna noša pri nas Slovencih, razven pri ženskah na Kranjskem leta za letom bolj gineva.

Listi pripovedujejo razne dogodke, ki so se dogodili pri veliki, slovesni procesiji. Vse je žeelo videti voz, v katerem se je vozila monštranca z Najsvetejšim; posebno željno so ljudje čakali na voz, v katerem sta se vozila cesar in prestolonaslednik. Ko se je bližal cesarjev voz v ulici Wollzeile, se je prerivala iz množice, ki je stala v špalirju, ubožno oblečena žena z dežele. Prerila se je do stotnika, ki je povejival četi topničarjev. Zaklicala je, ko je zagledal cesarjev voz: „Joj, cesar! Jaz ga še nisem nikdan videla. Prosim lepo, gospod častnik!“ Stotnik je zahip ostal trdno na svojem mestu, potem pa se je skoraj neopaženo v toliko premaknil, da se je lahko žena prerila naprej. Cesar se je ravno v tem hipu zahvaljeval množici za burne pozdrave. Ko je bil voz mimo, je rekla žena proti stotniku: „Naš cesar pa dobro izgleda.“ — Radi hudega dežja so bili posebno starejši ljudje že vznevoljeni. Nek star tirolski kmetič v narodni noši s Pusterske doline je bii že ves premočen ter se je hotel vrniti pod kakso streho, brez da bi čakal procesijo. V tem pa že pride glas, da se cesar skoraj pripelje. „A, ti Andrejče“, pravi Tirolec sam s seboj, „če 82letni cesar na ljubo Bogu zamore“.

vzdržati v tem vremenu, boš pa še tudi ti vzdržal.“ In ostal je do konca.

Obče občudovanje je vzbudil veliki križ, ki so ga nosili seboj tirolski udeleženci. Bil je oni križ, ki je marsikomu znan izza časa hudič bojev domoljubnih Tirolcev pod Andrejem Hoferjem proti Francozom in Bavarcem. Ta zgodovinski križ so nosili visoko v zraku krepki Tiroleci seboj pri slovesni procesiji. Pred križem so se klanjale množice, celo generali in drugi odličnjaki.

Odhod papeževega odposlanca z Dunaja

Kardinal Van Rossum se je dne 17. septembra ob ½9, uri zvečer s posebnim dvornim vlakom odijjal z Dunaja v Trident na Južnem Tirolskem, kjer bo ostal nekaj časa kot gost tamošnjega škofa in bo blagoslovil temeljni kamen nove cerkve Najsvetejšega zakramenta. Ob slovesu z Dunaja so papeževega odposlanca spremljali kardinal Nagl in drugi odličnjenki. Van Rossum je rekel ob slovesu: „Kaj tako velikega, kot je bil dunajski kongres, še nisem doživel. Dunaja in Avstrije ne pozabim nikdar.“

Prevažanje udeležencev

Dunajska poulična električna železnica (tramvaj) je dosegla za časa dunajskega evharističnega shoda velik napredek. Od 7. septembra, torej še precej pred kongresom, pa do ponedeljka 16. septembra, ni padlo število onih, ki so se s tramvajem vozili po mestu, pod 854.000. V soboto, dne 14. septembra, pa se je peljalo s tramvajem 1.213.000 oseb. Še nikdar ni bilo takega prometa na dunajskem tramvaju. V torek, dne 10. septembra, ko je prišel na Dunaj papežev odposlanec, je bilo na tramvaju 896.000 ljudi, v nedeljo, na dan sprevoda pa 902.000 oseb, dasi je bil promet na glavni proggi za nekaj ur ustavljen. Salonski (gosposki) vozovi, v katere stopajo tujci, da si ogledajo mesto, so prevažali na dan po 446 oseb, proti 94 osebam, katere se navažno s takimi vozovi vozijo. Lahko si mislimo, da so imeli tudi dunajski izvoščekи dokaj posla. Izvoščekи pravijo, da so za evharističnega kongresa izvozili več kakor ob jubilejnem slavnostinem sprevodu leta 1908.

V Marijino Celje.

Mnogo udeležencev evharističnega shoda se je z Dunaja podalo na božjo pot v Marijino Celje. Z Dunaja namreč vozi v Marijino Celje električna železnica in je torej dohod od tam v Marijino Celje ložji, kot od naše strani. Prve dni po shodu je vozilo v Marijino Celje po 40 posebnih vlakov. Tri dni po shodu je bilo v Marijinem Celju gotovo nad 50.000 romarjev iz vsemi delov sveta. Tudi tukaj je bila vsled velike množine romarjev povsod velika gnječa. Tudi mnogo Slovencev se je v posebnih gručah udeležilo romanja v Marijino Celje. V četrtek zvečer je bila veličastna rimska procesija, katere se je udeležilo 200 duhovnikov in 10.000 vernikov z gorečimi svečami. Red je bil tudi tukaj kakor na Dunaju vključ velikanskim množicam ljudstva vzoren.

Slovenka o kongresu

Iz Baihenburga piše udeleženka:

Iz Kraljevburga pise udeleženka.
Evharistični kongres na Dunaju je bil pač tako veličasten, da nam ne bo izginil nikdar iz spomina. Posebno prijaznost in potrepljivost Dunajčanov nam je tako dopadla. Kjerkoli so videli Dunajčani, da potrebujemo pomoč ali nasvet, so takoj prihiteli na pomoč. Vkljub skrajno slabemu vremenu so vendor udeleženci veselega obraza in z živo vero se udeleževali službe božje in zmagoslavno si ogledovali znamenitosti prestolnega mesta. Da pa bo naš mednarodni evharistični kongres obrotil stoteren sad, hočemo vsak v svoji domovini z veliko vnemo in z živo vero delovati na prospehi in počesjenje evharističnega Kralja.

Končan je sicer evharistični shod, a pozabljeno to slavje ne bo nikdar. Ravno ta veličastna priréitev v proslavo Najsvetješega je pokazala, da je katališka cerkev največja in najmočnejša, pa tudi najsrečnejša organizacija sveta! Evharistični shod je pokazal, da združuje vse, revne in bogate, visoke in nizke ena misel: ljubezen do Zveličarja, skritega v presvetem Rešnjem Telesu.

Politični ogrom

— Dne 19. septembra: Trgovinski minister dr. Rössler je danes naznani, da odstopi. Listi poročajo, da bo za njegovega naslednika imenovan ravnatelj avstrijske poštne hranilnice dr. Schuster pl. Bonnot. — V Opatiji se je vršil shod zaupnikov Vseslovenske Ljudske Stranke in Hrvatske stranke prava. Shoda so se udeležili najodličnejši voditelji obeh strank. Ustanovi se skupni hrvatsko-slovenski izvrševalni odbor, ki bo imel nalogo, da skrbi za vzajemnost Hrvatov in Slovencev. Dne 20. oktobra pa se vrši v Ljubljani skupni shod vseh hrvatskih in slovenskih državnih in deželnih poslancev, ki pripadajo omenjenima strankama. — Politično ozračje na Ogrskem je po zadnji burni seji državnega zbora zelo razburkano. Razjarijena manjšina preti, da bo šla na Dunaj, ko bodo tam zborovale delegacije in bo napravila kravalo. Socialni demokratje preti, da bodo uprizorili v Budimpešti velik Štrajk. — Poroča se, da hočejo skleniti Bulgaria, Srbija in Grška medsebojno zvezo, ki ima namen, da bi se v slučaju vojne s Turčijo omenjene države podpirale.

— Dne 20. septembra: Cesar je imenoval ravnatelja poštne hranilnice, dr. Rudolfa Schusterja pl. Bonotta, ki je rojen leta 1855, za trgovinskega ministra. Nemški listi pozdravljajo Schusterjevo imenovanje, ker je — Nemec. Za poljedelskega ministra pa je imenovan senatni predsednik upravnega sodišča, Čeh Franc Zenker. Novi minister je rojen leta 1856 in je baje v kmečkih rečeh dobro poučen. — Sklicani so sledeči deželni zbori: koroški in šlezski na 24. septembra, nižjeavstrijski na 25. in predarški na 30. t. m. Nekateri drugi bodo sklicani meseca oktobra. — V Galiciji se vrše pogajanja med Poljaki in Rusini zaradi deželnozborškega volilnega reda. — V dunajskem občinskem svetu je prišlo danes med krščanskimi socialci in socialnimi demokratji do velike rabljake, ker je večina dovolila podporo za katehetski shod. — Ogrski višji policijski nadzornik Pawlik je došel na Dunaj, da si ogleda poslopje ogrske delegacije, da bo znal ukreniti vse potrebno, če bi hotela opozicija ogrskega državnega zbora motiti zasedanje delegacije. — Ogrska opozicija trdi, da je minister Lukač uporabil 3 milijone državnega premoženja za volitve.

— Dne 21. septembra: Cesar je danes zaprisegel v cesarskem dvorcu novoimenovana ministra dr. Schusterja in Franca Zengerja. Danes pooldne se je vršil pod Stürkhovim predsedstvom ministrsko svet, katerega sta se udeležila tudi oba nova ministra. — Člani ogrske delegacije so imeli danes določeno posvetovanje. Za predsednika je določen Ludovik pl. Lang, za podpredsednika pa grof Avgust Zichy. Opozicija, na čelu jej grof Karolyi, namerava, pomnožena z vseučiliščniki, se podati na Dunaj, da napravi v delegaciji rabuko. Policija pripravlja velike varnostne odredbe. — Nevarno je obolel češki katoliško-naročni državni poslanec P. Šilinger. — V Chemnicu na Nemškem se vrši strankarski shod socialne demokracije. — Pri Tuziju v Albaniji se je vršil boj med Turki in Malisori. Turki so imeli enega mrtvega in sedem ranjenih, Malisori pa 17 mrtvih in 21 ranjenih.

— Dne 22. septembra: Na Dunaju zbrujeta prihodnje dni avstrijska in ogrska delegacija. Danes so došli na Dunaj ogrski opozicioni poslanci, ki imajo namen, motiti prihodnjo sejo ogrske delegacije. Madžarski dijaki in na Dunaju stanjujoči Ogori so ogrske nezadovoljne sprejeli na kolodvoru z velikim veseljem. Policija vzdržuje red. — V Bosni je prišlo med Hrvati in Mohamedanci na eni in Srbi na drugi strani do hudih nasprotstev glede deželnega zborna. Spravna pogajanja so se izjavila, ker Srbi nočejo sprave tako dolgo, dokler bo skupni finančni minister Bilinski glavar Bosne. — Listi poročajo, da so se mirovna pogajanja med Turki in Italijani zopet razbila.

— Dne 23. septembra: Cesar je danes sprejel v avdijenci ogrskega ministrskega predsednika Lukača, ki mu je poročal o političnem položaju na Ogrskem. — Policija, ki je stražila hodnike v palači, kjer zboruje delegacija, je večini opozicionalnim poslancem zabranila vnos. Na galerijo je došlo le 9 opozicionalnih poslancev, na čelu jih grof Mihail Karolyi, vse druge je policija potisnila nazaj. Ko se je začela seja delegacije, je grof Karolyi zaklical z galerijo: „Jaz protestujem proti tej delegaciji, ki je ne postavno izvoljena“, in vsi njegovi tovariši so zaklicali: „Mi protestujemo!“ Nastal je velik šunder. Starostni predsednik je nato izjavil, da obiskovalci galerije nimajo pravice govoriti. Člani opozicije so nato sami rádi zapustili galerijo. Na ulici so bili sprejeti od tovarišev z viharnim pozdravljanjem. Opozicionalni poslanci so nato še po ulicah klicali na korajž proti večini in Lukaču. — Na Bolgarskem so prekinili velike vojaške vaje, kar je baje v zvezi z bližnjo vojsko na Balkanu. Čete, ki so se udeleževali manevrov, so se baje poskale na turško mejo. — V Srbiji dan za dnevom raste navdušenje za vojsko s Turčijo.

— Dne 24. septembra: Pri načomestni volitvi za deželni zbor v Ljubljani dne 24. septembra sta bila izvoljena kandidata liberalne stranke, Ribnikar in Reisner. — Cesar je danes slovensko sprejel avstrijsko in ogrsko delegacijo. Predsednika avstrijske in ogrske delegacije sta izrazila cesarju imenom delegacij učanost. Cesar je imel prestolni govor, v

katerem se je zahvalil za izraze udanosti in zvestobe. Cesar je na kratko omenil političen položaj in je izrazil željo, da se ohrani mir. Splošno se je opazilo, da cesar dobro izgleda. Hrvaški delegat Spinčič je vložil na skupno ministrstvo interpelacijo radi kričnih razmer na Hrvščem. Ko so se izvolili razni odseki, se je seja zaključila. — Listi poročajo, da se mirovna pogajanja med Turki in Italijani še niso razbila, ampak da se nadaljujejo.

Liberalcji proti kmetu.

Stara želja kmečkega prebivalstva je, da bi se obrti, kakor: tesarska, mizarska, zidarska in enake proglašile na deželi za prosto izvršujoče obrti, da bi ne bilo potrebno pri vsakem malenkostnem popravilu in manjšem delu pri kmečkih stavbah biti odvisnemu od raznih mestnih stavbenih mojstrov. Dosedanji obrti in stavbeni red za Štajersko je namreč tako prikrojen, da je vsak posestnik po postavi vezan, vsako popravo ali izvršitev kakih nove stavbe, to je tesarska, mizarska in zidarska dela izročiti kakemu stavbenemu mojstru, ki pošte kmetu svoje dražje, mnogokrat mestne delavce, računajoč še poleg tega svoj mastni zasluzek. Posestnik, ki najme za popravila svoje stavbe ali za napravo nove bajte ali svinjakoma domačega rokodelca, ki pa ne dela „pod mojstrom“, je v nevarnosti, da ga zažene občutna kazens. Posebno lansko in letošnje leto se dogajajo take kazni v veliki meri.

Poglejmo si sitnosti, ki jih ima kmet, ako ga je kdo zatožil pri mojstru, da je izročil delo domačemu rokodelcu. 1. Mojster mu piše najprvo grozilno pismo; 2. orožniki mu lažijo okrog hiše in ga trido izprašujejo kot kakega huščelca; 3. ima neštevilno potov do politične oblasti; 4. tam se nanj pritisca na vse mogoče načine; 5. naloži se njemu in domačemu rokodelcu občutna denarna globa ali pa celo zapor.

Gotovo je tudi, da je domač rokodelec najmanj za polovico cenejši kot mestni ali oni, ki dela „pod mojstrom“; domači delavec pa tudi ne glede na to, da bi se moral delati po socialno-demokratski navadu samo od 6. do 6. ure, ampak on pride zjutraj poprej in tudi zvečer dalje potegne. Poleg tega pa še domači rokodelec pozna želje kmeta in uravna delo tako, kot kmet želi. Mestni delavec pa se še mnogokrat norčuje iz kmetovih zahtev, češ: „Jaz znam boljše“.

Dolgoletna želja kmečkega ljudstva torej je, da se te razmere spremeni tako, da bi bilo prav za našega kmeta. Te svoje želje je izrazil naš kmet tudi svojim poslancem, da je ti skušajo uresničiti. In res so poslanci Kmečke Zveze, kakor vselej, tako tudi v tej začetki, stopili na stran našega ljudstva. Že v seji dne 9. novembra 1908 je Štajerski deželni zbor z večino glasov sprejel predlog kmečkih poslancev, da se par. 6 obrtno-stavbenega reda iz leta 1893 takoj izpremeni, da bo prav kmečkemu prebivalstvu. Ker je nemško-nacionalni deželni odbor ravno tak nasprotnik zahtev kmečkega ljudstva kot slovenski liberalci, je začrpal vso zadevo, da se le omenjeni sprejeti predlog ni uveljavil. V seji Štajerskega deželnega zborna dne 22. septembra 1910 je predsednik K. Ž., poslanec Roškar, vložil na c. kr. namestništvo in deželni odbor dobro utemeljeno interpelacijo, v kateri se zahaja, naj vlada in deželni odbor skrbita, da omenjeni predlog postane pravomočen in da se potem vendar enkrat neha pritiske na naše ljudstvo z dosedanjimi ostriimi določbami obrtno-stavbenega reda. A nemški liberalci in nacionalci so bili gluhi za želje našega kmeta in se protivijo, da bi se obrtno-stavbeni predpisi na deželi omilili. Naši slovenski liberalci, ki se bodo pri bodočih volitvah za deželni zbor zopet hlinili kmečkemu ljudstvu kot njegovi „najboljši prijatelji“, gredu glede sprememb stavbenega reda roko v ruk in liberalno-nacionalnimi Nemci, Kmet, to ti pove dovolj!

Liberalcji je seveda ljudska želja deveta brigada. Posebno pa mrzi liberalci to, za kar se zavzemajo naši poslanci. Taka „nemila usoda“ je zadeila tudi zahtivo, da se obrtni in stavbeni red prilagodi kmečkim zahtevam. Na shodu Kmečke Zveze pri Sv. Kungoti na Pohorju dne 25. avgusta t. l. se je sprejela med drugimi tudi resolucija, v kateri se zahteva, da se naj mizarstvo, tesarstvo in druge obrti proglaši na deželi za proste obrti. Liberalci so takoj zagrabili za to resolucijo in udarjajo po naših stranki in naših poslancih, češ, da hočejo ti-le oškodovati obrtnike. Najprvo se je zaletelo v to zahtevu glasilo liberalni učiteljev in advokatov, „Slovenski Narod“, z dne 31. avgusta; za njim je napolnil svoje prostore celjski „N. List“ z dne 5. septembra t. l. s sledenčim novicem: „Prijetljivi obrtnikov. Na shodu klerikalnega poslanca Pišeka pri Sv. Kungoti na Pohorju je bila med drugim sprejeta resolucija, kafera zahteva proglašitev mizarstva, tesarstva, zidarstva itd. za proste obrti. To resolucijo si naj vtaknejo vsi obrtniki teh strok, ki se dajo izrabljati za klerikalno politiko, za klobuk, da bodo vedeli, kje imajo svoje prijatelje. Morda se povabi g. Pišeka, da na prihodnjem obrtnem shodu prevzame kak referat?“

S temi stavki je celjski liberalci mnogo povedal. Priznal je javno, da je liberalna „Narodna stranka“, koje glasilo je „Narodni List“, nasprotnica kmetu in kmečkih zahtev. Nadalje je tudi odkril celjski liberalci svojo dušo, ki želi kmečkemu ljudstvu samo škodo. Napravil pa je načrte še globok poklon mestnim obrtnikom-mojstrom.

Nočemo se prerekati z neumnimi liberalci, škoda je časa. Mi le pravimo: Oni kmetje, ki še pri volitvah v deželni in državni zbor volijo liberalne kan-

dičate, vtaknite si „Slovenski Narod“ z dne 31. avgusta 1912 in „Narodni List“ z dne 5. septembra 1912 za klobuk. In vi obrtniki na deželi, ki celo sami glasno zahtevate, da se obrtni in stavbeni red spremeni tako kot želijo kmetje, tudi vi si zapomnite, da je liberalci bil in ostane vaš sovražnik, ker klečeplazi samo za milostnimi pogledi mestnih veleobrtnikov in mojstrov.

Zopet nov dokaz, da liberalna stranka ne gazi samo naših verskih in narodnih načel, ampak pobija celo najvažnejše zahteve našega kmečkega, obrtniškega in delavškega ljudstva. Liberalci je političen nesramnež v vsakem oziru, liberalci je bil in ostane škodljivec ljudstva!

Razne novice.

Našim naročnikom!

Vse one naročnike, ki jim s 1. oktobrom potreč naročnina, kakor tudi tiste, ki še dolgujejo naročnino za nazaj, uljudno opozarjam, naj poravnajo dolžno naročnino. V krog naših mnogobrojnih naročnikov vabimo vse dobro misleče Slovence.

„Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 krene, za četrto leto pa 1 K.

Upravnštvo.

- * Godovi prihodnjega tedna:
- 29. nedelja: 18. po Biukostih, Mihail, nadangelj.
- 30. pondeljek: Hieronim.
- 1. oktober: torek: Remigij, škof.
- 2. sredo: Leodegar, škof.
- 3. četrtek: Kandid, mučenik.
- 4. petek: Francišek Serafinski.
- 5. sobota: Placid in tovariši.

Iz srednješolske službe. Gospod dr. J. Kotnik, poizkusni kandidat na celovški realki, je imenovan za suplenta na realko v Gorici.

Iz šolske službe. Imenovani so: provizorična učiteljica v Norici Marija Rojnik za definitivno istočitelja in šolskega vodja pri Sv. Joštu na Kozjaku; provizorična učiteljica v Mürzzuschlagu Gabriela Windisch za stalno učiteljico v Kapelah; stalna učiteljica v Ščavnici Marija Wočau za učiteljico pri Sv. Ožbaltu na Dravi; provizorični učitelj v Pobrežju Anton Legat za stalnega učitelja istotam; učiteljica-suplentinja v Pobrežju Amalija Rojko za učiteljico istotam; provizorična učiteljica v Razvanju Marija Anetzhuber za stalno učiteljico istotam; požorna učiteljica ročnih del v Rogaški-Slatini Marija Kit za učiteljico ročnih del istotam; provizorična učiteljica v Laznici Lujza Kollmann za stalno učiteljico istotam; stalni učitelj v Rogatcu Franc Pavalec za stalnega učitelja v Knittelfeldu. — Prestavljeni so: načuditelj v Dobrem Valentin Pulko kot načuditelj v Gorico; načuditelj v Gorici Jakob Knafl in za načuditelja v Dobrem. — Vi začasni pokoj ste stopile: stalna učiteljica v Laškem trgu Alb. Šuntau in stalna učiteljica pri Sv. Vidu tik Planine Josipina Bezljaj. — Povodom upokojenja se je izreklo priznanje za mnogoletno, zelo povoljno delovanje na šolskem polju načuditelju Karolu Marčiču v Letušu.

* **Matevž Rajšp.** Pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah je v soboto, dne 21. septembra zjutraj, umrl, začet od kapi, vpokojeni načuditelj Matevž Rajšp, star 74 let. Rajni je bil vzor pravega ljudskega učitelja. Bil je vselej odločen katoličan in zvest, zaveden sin slovenskega naroda. Naši stranki, našim listom in društvom je bil posebno naklonjen. Skoraj 50 let je učiteljeval našemu narodu v Slovenskih goricah. Blizu 40 let je bil načuditelj v St. Jurju v Slovenskih goricah. Uspeli njegovega učiteljevanja se pozna daleč na okrog. Sentjurška župnija nam je ravno po učitelju Rajšpu dala mnogo odličnih mož, ki so se vzgojili pod skrbnim njegovim vodstvom. Rajnega je vse ljubilo. Vse občine Šentjurške župnije so že pred leti imenovali očeta Rajšpa za častnega občana. Blagi pokojnik je kot učitelj živel z ljudstvom in bil tudi z njim enakih misli. Novodobni, pogubnosni liberalni nauki niso našli pri Rajšpu trohice prostora. Zato pa ga je ljudstvo tudi tako ljubilo. Pogreb, ki je bil zelo veličasten, se je vršil dne 23. septembra v St. Jurju. Na vnoči so bili 3 duhovniki, mnogo učiteljstva ter skoraj vse prebivalstvo obširne domače župnije. Vrli prijatelji, katoliško misleči učitelji, naj ti bo zemljica lahka!

* **Nad 500 novih naročnikov** je dobil „Slovenski Gospodar“ v zadnjih treh tednih. Novi se še vsak dan oglašajo. Najbolj sta se postavili župniji: Sv. Kriz na Murskem polju, kjer je „Slovenski Gospodar“ pridobil v tem kratkem času nad 60 novih naročnikov, ki so list tudi vsi vnaprej plačali, in Vuzenica, od koder smo dobili te dni zopet 15 novih prijateljev, tako da znaša število novih naročnikov v tej obmejni župniji skoraj 40. Mnogo je župnij, iz katerih nam je došlo po 5 do 10 novih naročnikov. Vsem našim prijateljem, ki se tako trudijo za razširjenje našega lista: Hvala!

* **Soc. demokratje pomagajo liberalcem.** Pri deželnozborški volitvi v Ljubljani, ki se je vršila pretečeni torek, sta zmagala liberalci Reisner in Ribnikar edino-le s pomočjo socialno-demokratskih glasov; le na ta način je bilo mogoče, da sta liberalci prodrla brez ožje volitve. Kandidata Slovenske Ljudske Stranke sta dobila: dr. Pogačnik 1002 glasova, Ivan Krešar 999 glasov. Glasovi S. L. S. so se pomnožili za 230 glasov. Mi napredujemo, a liberalci morajo iskati pomoč pri socialnih demokratih.

* **Stevilo katoliško mislečih učiteljev** je na Slovenskem vedno več, liberalnih pa manj. Samo lansko leto je število učiteljev, ki so člani liberalne u-

bogemu slovenskemu kmetu ne poznajo več bratoljubja!

m. Fram. 60letnico je obhajal preteklo soboto g. Matevž Koren, kmet v Morji, nad 20 let župan te občine, naš vrl pristaš in naročnik „Slovenskega Gospodarja“ od začetka. Mnoga še leta naj Bog Vas živi!

m. Sv. Peter na Mariboru. Dekliška zveza priredi 29. septembra po večernicah v samostanski šoli Slomškovo slavnost. Prijazno vabimo vse častilce Slomškove. Vstopnina 20 vin.

m. Sv. Martin pod Vurbergom. Naznanamo, da bomo 29. t. m. po večernicah zopet ponavljali igro „Trije tički“.

Ptujski okraj.

Ptuj. Za soboto, dne 21. t. m. so sklicali socialni demokrati v restavracijo „Elefant“ shod železničarjev. Govoril je tudi Kopač iz Trsta. Sled tega shoda pa je bil popolnoma drug, kakor bi človek mislil, če je preje čital plakate. Po noči, oziroma še zjutraj, so povsod trosili svoje „Josefslätter.“ Mi jim le kličemo: Škoda za papir in za trud! Tukaj ne boste nič opravili. — Srečke „Slovenske Straže“ se prodajajo v Ptuju v kmečki posojilnici. — V petek okrog 9. zvečer je začelo goreti na podstrelju Senčarjeve trgovine. Dobro je bilo, da se je ogenj hitro zadušil, ker bi bila sicer nevarnost velika za mesto. Gasilcem ni bilo treba priti na lice mesta.

p Ptujske novice. Umrla je v Ptuju dne 21. septembra M. Remitz, hišna posestnica v Meščinski ulici; bila je vsled svoje delavnosti in miroljubnosti povsod priljubljena. N. v m. p.! — Letošnja trgatev obeta zelo malo; kar je nekoliko zrelo, gnije, drugo grozilo pa je še skoro trdo in kislo. — Veliko Slomškovo slavnost priredi Krčevinsko bračno društvo v ptujskem Narodnem Domu v nedeljo, dne 29. septembra. Na vsporedu je slavnostni govor vlč. g. dr. J. Hohnjeca, deklamacije in petje ter igra: „Nekdaj in sedaj“, alegorična slika v čast Slomšku. Začetek ob 4. uri popoldne.

p Cirkovce. V soboto, dne 21. septembra t. l. okoli 1/5. ure popoldne je nastal ogenj v Škednju, hiš. štev. 48. V trenotku je prodril ogenj čez slammato streho in v četrtni ure je bilo 11 gospodarskih poslopij v ognju. Zgorela so enajst gospodarjem gospodarska poslopja, seno, slama itd., dvema tudi manjši, s slamo kriti koči. Živino so komaj rešili, nekaterim je zgorelo tudi gospodarsko orodje. Nekaj jih je prav občutno zadetih, ker so bili za malo svoto zavarovani, škoda je toliko večja, ker so bili poljski pridelki že deloma spravljeni in znaša nad 30.000 K. Akoravno so ljudje hitro prihiteli, da zabranijo pred ognjem druga poslopja, vendar se ni dalo mnogo doseči, ker je nastal močen veter (krivec). Pri vsej nesreči je bila sreča, da ni bil jug, ker potem bi bilo gotovo zgorelo pol vasi z župnijskim gospodarskim poslopjem, in bila bi v nevarnosti tudi župnijska cerkev. Domača brizgalnica je bila hitro pri požaru, pa žalibog ni imela pravega vođitelja, vrlo dobro je delala školska požarna bramba in omejila, da se niso vžgale sosednje hiše. Prihitela je tudi požarna bramba od Sv. Lovrenca na Dravskem polju in iz Podobe. Navadno je pri takih nesrečah med ljudstvom velika zmešjava, pa še večja je bila, ker požarni brambovci se niso razumeli v svoji nemščini, eden je hotel imeti „boser“, drugi vode, zopet „feier“, gori, ta „špricen“ itd. Požarne brambe naj imajo na Slovenskem med Slovenci le slovensko poveljevanje in bodo v vsakem oziru več čobrega storile.

p Ormož. Lepo se je obnesla Slomškova slavnost pretečeno nedeljo. Obširni prostor g. Skorčiča so bili natlačeno polni. Goste je pozdravil predsednik Sever. Slavnostni govornik g. dr. Hohnjec, kateri je bil živahnpo pozdravljen, je v svojem govoru orisal delovanje Slomškovo od njegovih mladih let do prezgodnjega smrti. Končno se še spominja veličastnega ljudskega tabora, kateri se je vršil ravno v tem mestu pred dobrimi 40 leti. Govor navdušenega mladljuba je bil spremjan v viharnim ploskanjem. Za tem so fantje in dekleta izbirno predstavljal igro: „Tri sestre“. Po igri se je vršila na dvorišču televadba Orlov, kateri so proste vaje pod spretnim vodstvom središkega načelnika Črčka izbirno izvajali. Potem se je začela v dvoranah in drugih prostorih gostilne prosta zabava s šaljivo pošto, srečolovom itd. Dan, posvečen Slomšku, ostane v neizbrisnem spominu vsem udeležencem. Uspeh naše prireditve je bil nepričakovano lep.

p Središče. Dne 20. septembra je obhajal srediski rojak č. g. M. Sinko dijamantno sv. mašo. Ker je poseben priatelj mladine, so ga ta dan vsa mladinska društva, Marijina družba, Dekliška zveza in Orel proslavila s tem, da so v obilnem številu pristopila k sv. obhajilu, katero so prejeli iz slavljenčevih rok, ter vsa sv. obhajila darovali za preč. gosp. jubilanta v zahvalo za milosti, katere mu je Bog podelil, ter prosili še nadaljnje božje pomoči na večer njegovega življenja. Č. g. jubilantu: Še na mnoga leta! Ob tej priliki je podelil č. g. slavljenec Dekliški zvezi in Marijini družbi 50 K. Iskrrena hvala!

p Sv. Bolfenk pri Središču. V torek, dne 17. t. m. so prišli ogrski žandarji po nekem opravilu k nam na Štajersko in so šli potem proti večeru v neko tukajšnjo gostilno, da se nekoliko okrepečajo. Pridružili so se jim nekateri „napredni“ Bolfenčani, ki so hoteli piti na stroške žandarjev in zato so se pri plačilu nekaj sprekli, akoravno so hoteli žandarji plačati polovico stroškov. Nato so žandarjem odvzeli orožje in streljali s puškami okoli nogov, dokler ni prišel poklicani župan in središki orožniki, da so naredili red. Zadeva še ni končana. Žalostno pa je, da mora

zavoljo nekaterih divjakov priti Sv. Bolfenk ob dober glas.

p Velika Nedelja. Mlađeniška in Dekliška zveza priredi dne 29. t. m. po večernicah v vrtnih prostorih gostilne g. A. Mikl, ako bi pa vreme ne dopuščalo, v šoli Slomškovo o veselico. Na vsporedu je govor o Slomšku, igra „Veseli god“, razne deklamacije, petje itd. Castilci blagega Slomška in prijatelji poštene zabave, pridite!

p Želite pri Rogatcu. V nedeljo, dne 29. septembra po večernicah se v starici šoli poduči čebelarski shod. Govori potovniki učitelji g. J. Juranič. Ob enem bo tudi ustanovitev čebelarske podružnice.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Lepo se glasi geslo: „Svoji k svoljim“. A kdo od Muropoljcov ter prebivalcev Slovenskih goric se ga drži? Nasprotniki pa, o tem smo prepričani, poznajo, kjer se gre za žep, le svojce. Kako se obnašajo naši nasprotniki proti poštenemu kmečemu ljudstvu, je pokazal 18. avgust, ko je bila znana slavnost v logu. Taki, ki bi naj bili izkazali hvaležnost preprostemu ljudstvu, so nam pokazali očitno svoj kisel strankarski obraz. Za danes nikogar ne imenujem, le to rečem, ljudsko mišljenje naj tudi tisti spoštujejo, ki od ljudstva žive.

I Gor. Radgona. Naše Bralno društvo je minulo nedeljo, dne 22. t. m. obhajalo lepo Slomškovo slavnost. Slavnostni govornik domači kaplan vlč. g. Ivan Luskar je v krásnem govoru razložil pomen Slomškovi slavnosti ter njegove nevenljive zasluge za slovenski narod. Mlađenič Jak. Slavič je deklamiral pesmico: „Slomšku v spomin“. Peter Potočnik, organist, je na krafco razložil pomen igre in na podlagi Slomškovega izreka: „Kam se nagnе mlađo drevо“, izpregovoril mladini nekaj lepili besed. Nato je sledila igra: „Don Manuel ali Ave Marija“, kojo so uprizorili fantje Mlađeniške zvezze. Lepo so rešili vsi fantje svoje vloge. Pevski zbor pa je zapel nekaj mičnih pesmi. Nato je sledila prosta zabava s šaljivo pošto, tamburanjem in petjem. Tako smo proslavili velikega in nesmrtnega Slomška, h koi slavnosti je vključ precej neugodnemu vremenu prišlo vse polno ljudi. Lepa hvala pa tudi vrlim mladenkam, ki so tako krasno okinčale slavnostni prostor, osobito Slomškovo podobo.

I Sv. Križ na Murskem polju. Lepo se je obnesla pri nas Slomškova slavnost minulo nedeljo. Nova dvorana za društvene prireditve, od zunaj in znotraj v venci ozaljšana, je bila natlačeno polna največ domačega, a veliko tudi sosednjega občinstva iz Ljutomera, Veržej, Sv. Jurija ob Ščavnici in od drugod. Bralno društvo, ki je priredilo to slavnost, se čuti dolžno, zahvaliti se javno pred vsem načelstvu in nadzorstvu križevske posojilnice, ki je blagovolila s skromno pomočjo Bralnega društva pozidati na svojem posestvu prostorno društveno dvorano. Zahvaljuje se Bralno društvo nadalje obema govornikoma g. VI. Pušenjaku in č. g. Fr. Stuhelu, od katerih je prvi govoril, kolika pridobitev za križevsko mladino je nova dvorana, pozival navzoče k sodelovanju pri Slovenski Straži, drugi pa pripovedoval, kakšna naj bo slovenska mladina po želji ravnega, nepozabnega Slomška. Hvalo je dolžno Bralno društvo tudi vsem tistim, ki so brezplačno pomagali staviti dvorano, bodoči z vožnjami, podavanjem, denarjem ali kakorkoli. K lepemu gmočnemu uspehiu te slavnosti pa so veliko pripomogle one gospe, gospodične in gospodinje, ki so darovale društvu razno pecivo, za kar jim bodi na tem mestu izrečena srčna zahvala. Končno gre hvala neumornim razprodajalkam evetlic, peciva, razglednic in drugih reči društву v korist, kakor tudi vsem dekletom, ki so napletle toliko množino vencev, vsem pevcem in igralcem. Počastil je našo slovesnost slavnih pevskih zborov od Sv. Jurija ob Ščavnici in je pri prosti zabavi dovršeno podal veliko mičnih pesmi. Hvala mu! — Odbor Bralnega društva.

I Iz Murskega polja. V Ljutomeru imamo celo vrsto obrtnikov in trgovcev, ki se kažejo nam kmetom povsod prijazne in naklonjene, to so Franc Šršen, Ferdinand Herzog, Lenc, priden lesni trgovce in mizar Jožef Velnar, gostilničar Franc Sever in drugi. Pri teh tudi dobim „Slovenskega Gospodarja“ ter sem dobro postrežen. Upamo, da se nam trgovec g. Alojz Vršič ne bo izneveril, akoravno njega sin predseduje novemu liberalnemu pevskemu društvu? Ljudstvo je dosedaj zmiraj radio zahajalo v to hišo. Tudi vsi brez izjeme spoštujejo vrlega kleparja Franca Riznarja, ker je zelo dober in vrl obretnik, ki zasluži našo podporo.

Opozavalec dolgih let.
I Mala Nedelja. Umrl je tukaj nagle smrti Iv. Karba, posestnik in dolgoletni lončar pri Mali Nedelji, star 67 let. V pondeljek, dne 9. t. m. zjutraj je še vestno v svoji delavnici opravljal svoje delo. Ob 1/10. uri pa ga je pri delu nagloma začela kap. Popoldne je bil prevoden s sv. zakramenti za umirajoče in v sredo zvečer ob 9. uri je mirno v Gospodu zaspal. Pogreb se je vršil v soboto, dne 14. t. m. zjutraj ob navzočnosti domačega č. g. župnika in č. g. kaplana. Pogreba se je udeležilo veliko ljudstva, kateri so ranjkega čislali in spoštovali. Sveti mu večna luč!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje bralno društvo in podružnica Slovenske Straže priredita v nedeljo, dne 6. oktobra ob vsakem vremenu skupno veliko slavnost v prid Slov. Straži. S slavnostjo je združen tudi mlađeniški shod Spored se vrši približno tako-le: Zjutraj ob pol 10. uri pa ga je pri delu nagloma začela kap. Popoldne je bil prevoden s sv. zakramenti za umirajoče in v sredo zvečer ob 9. uri je mirno v Gospodu zaspal. Pogreb se je vršil v soboto, dne 14. t. m. zjutraj ob navzočnosti domačega č. g. župnika in č. g. kaplana. Pogreba se je udeležilo veliko ljudstva, kateri so ranjkega čislali in spoštovali. Sveti mu večna luč!

I Gornja Radgona. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 29. t. m. pop. po večernicah na vrtu gostilne g. Kampuš Slomškovo slavnost z deklamacijami in gled. igrami „Marijin otrok“ ter Slomšku ob petdesetletnici. Med posameznimi točkami petje Slomškovi pesmi in tamburanje. V slučaju neugodnega vremena se vrši slavnost v čitalnici. Vstopnina 30 vin.

Slovenjgraški okraj.

s Marnberg. Kakor je že poročala „Marburgerca“, v istini pobirajo med kmeti podpise marnberški mogoci in njihovi hlapci protestantskega značaja zoper zdravnika g. Appela. Da bo g. deželni odbornik profesor Robič v Gradcu ob nastavljanju distriktnih zdravnikov vedel, od kod ta gonja zoper starega, ljudomilega, nad vse postrežljivega zdravnika, rojenga Marnberžana in Nemca, javno pribijemo, da le zaradi katoliškega verskega prepranja in življenja g. Appela, ki ni, pa nikoli ne bo trobil v Šoberjev rog. Torej pozor vam, ki zapeljani podpisujete protes-

te zoper krščanskega moža in vestnega zdravnika.

s Sv. Duš na Ostrem vrhu. V nedeljo, dne 22. t. m. se je vnel po službi božji dimnik na tukajšnjem Šolskem poslopu; precej ljudi je prihitelo na pomoč in ker je v taki sili vsak junak, je nevarna reč srečno izteka brez škode. — Meseca oktobra nas zapusti fant Rudolf Nudl, vođitelj fantovskega društva, ter bo odslej služil cesarju pri vojakih. Marlivo se je trudil za novo zastavo za Alojzijevu društvo naših hrabrih fantov. — Dne 6. oktobra se vrši po službi božji poučljiv govor za Katoliško izobraževalno društvo.

s Smartno pri Velenju. Prav zelo lepo se je v nedeljo, dne 21. septembra, vršil pri nas po 1. opravilu v Društvenem domu shod S. K. Z. Shod je otvoril kot predsednik vlč. gospod župnik Cizej s prisrčnim pozdravom. Poslane dr. V. e. r. s. t. o. v. š. e. k. poroča o državnem in deželnem zboru. Poročilo se vzame soglasno na znanje in poslane izrečeno volilci svoje popolno zaupanje. Nato zaključi gospod predsednik shod.

s Iz dobravske okolice. „Kdor išče, ta najde“, pravi pregovor. Tako je tudi zdaj našel, kar je že dolgo iskal, neki šmiklavški liberalci. Prav napredni bratec mu je privočil nekaj prav gorkih v gostilni pri kolodvoru v Dovžah, tako, da jih ne bo zlahka pozabil, potem ga je pa še postavil na zrak, da se je tam ohladila njegova, že itak prevroča liberalna kri.

s Dravska dolina. Gospodje občinski predstojniki remšniški, Šentjanžki in gradiščanski, lepo vas, ki so javno kažejo Slovence, v vaš lasten dobrobit prosim, pišite tudi svoje uradne vloge na c. kr. okr. glavarstvo v svojem jeziku, kakor vas ga je učila dobra mati. Veste zakaj? Ker romajo vaši akti v spaševanju, nepopolni, včasi celo nerazumljivi nemščini, gospodom uradnikom, žandarjem, občinskim tajnikom itd. iz rok v roke, ki se vam porogljivo smejo. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Župani, vi ste najmanj od koga odvisni, nastopite kot možje za svoj rod!

s Dravska dolina. Nasedeo pri nas nekateri osebno pošteni možje v svojo veliko škočo, ker zaučajo preveč liberalcem ali pa nemškutarjem. Danes v svarilo dvoje zgledov: Vnet pristaš „Narodnega Lista“ je istega leta 1909. naročil marsikom, a ne plačal. Sedaj pa tirajo za precejšnjo svoto vse tiste, ki ga niso vracali iz strahu pred „gospodi“ Dravsko dolino. Ti prisiljeni naročniki spoznavajo sedaj sami pošteno ravnanje „Slovenskega Gospodarja“, ki se je temu ali onemu poslal v par Številki sicer na ogled, pa je ostavil dopošiljanje, od koder ni bilo trdnega naročila. Ni se usiljeval nikomur in ljudje nimajo zavoljo njega nobenih plačil. — Nemškutarjem pa je zaučal in se močno opekel dober, pošten slovenski kmet, ko je podpisal nemško, torej sebi res nerazumljivo pogodbo s slovenjgrškim glavarstvom. Po tej pogodbi mora prepustiti za bornili 200 K pesek na svojih njivah in pašnikih za dobo 10 let, kolikor ga hčajo rabiti za državno cesto ob Dravi. Ker takega drobca ni blizu, bi ga bil na kubični meter drago prodal. Tudi so mu zamolčali, da bodo z njegovim peskom cesto na treh mestih prelagali, torej nenačadno veliko porabili njegovega materijala, ter mu še dvoje kolovozov izpodkopali. Iсти kmet je šel v svoji zaupljivi dobrati na limanice glede peska tudi nemškemu inženirju nemške tvrdke, ko je zidala nov most. Nauk: varujte se liberalcev in nemškutarjev!

s Sv. Martin ob Paki. V nedeljo, 29. septembra se prirede Slomškova slavnost. Ob 3. uri popoldne se slavnost nadaljuje na vrtu g. Franca Pirtušek v Redici. Na vsporedu je slavnostni govor, deklamacije, petje, srečolov, riblj lov itd. V nedeljo vse na slavnosti!

s St. Peter na Kronske gori. Naš poslanec dr. Verstovšek priredi v nedeljo 29. septembra po rani maši pri nas shod K. Z. Pojdimo ga poslušati.

s St. Janž pri Dravogradu. V nedeljo, dne 29. septemb

drugih pregororiti, da niso prišli na volišče, četudi je bilo deževno vreme in torej za volitev ugodno. Iz vasi Razkote n. pr. ni nobeden volil; edini, ki je bil prišel, ni imel pooblastila, pa tudi ne volilne pravice. Zato pa tudi ta vas nima nobenega odbornika, nima človeka, ki bi se potegoval za njihove koristi in pravice. Ker ste sami tako hoteli, se vam ní zgodila nobena krivica.

K Žreče. Samična Krajnc Marija je v ponedeljek zvečer iz Loč prišla obiskati svojo sestro, gospo Winterjevo, a po polnoči je tu nepričakovano umrla.

K Grušovje. Zadnji teden so bile pri nas občinske volitve. Agitiralo se je in se še agitira proti sedanjemu ugleidnemu vremenu županu s tem strašilom, da bodo baje morala občina po zopetni (7kratni) izvolitvi g. Pučnika za župana plačevati imenovanemu 40 vin. pokojnine (penzijona) na dan. Prosimo slavno uređništvo, naj pove, ali se nahaja kje takšna državna ali deželnalna ali občinska postava? (Opomba uređništva: Tako neumne postave ní!) Dokler pa ni pokojnina določena v postavi, je župan ne more dobiti. Občinski odbor pa take postave ne more skleniti, ker je c. kr. okrajno glavarstvo (in deželni odbor?) ne potrdi. Kdor še sedaj veruje takim kvantam, je podoben čudaku, ki hoče kupiti na sejmu 5 krov za en groš.

K Žeče. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 29. septembra t. l. po večernicah (v slučaju, da bi ta dan deževalo, pa naslednjo nedeljo, 6. oktobra) Slomškovo slavnost s predavanjem, pejsem, gledališko predstavo ter z godbo na vrtu gostilničarja Janeza Klinc v Draževski.

Celjski okraj.

C Celje. Tukaj se naselita, kakor čujemo, v kratkem nova slovenska obrtnika, en tapetnik in en dimnikar. — Pripravnica na celjski nemški gimnaziji, ki bi naj skrbela temu zavodu za naraščaj, ima letos cele 4 učence. Pa za te se vzdržuje poseben učitelj! Avstrijsko bogastvo, slava tebi! — Mestno elektrarno v Celju je sklenil ustavoviti občinski svet. Proračun znaša 93.000 K. Delo bo izvršila družba za električno industrijo v Weizu.

C Hmelj. Na hmeljskem tržišču v Žatecu je bila trgovina pretečeni teden zopet posebno živahna. Dnevno se je prodalo 600—800 bal. Kot kupci so prišli zopet poleg domačih tudi zastopniki pivovarn iz tujine. Najbolj se je povpraševalo za srednjim hmeljem, katerega cena se je znatno zvišala. Cene so bile na začetku trgu sledče: 120—125 K za slab hmelj, 125 do 135 za srednji, 135—140 za srednje dober in 140 do 154 K za prima in izvleček. Cene so za 50 kg. Cene postajajo vedno trdnejše. — Nakupovanje na deželi je postal zelo omejeno. Hmeljarji namreč trdneje drže svoje blago in zahtevajo zelo visoke cene, katere pa kupci ne sprejmejo. Promet je postal mirnejši, ker primanjkuje vreči in vagonov za razpošiljanje. Zaloge trgovcev so skoraj prepuno. Sicer pa so zaloge na deželi že večinoma poprodane. Cene so tudi na deželi višje. Tam, kjer se je pred 8 dnevi pličevalo po 112—120 K 50 kg, se plačuje sedaj že 132 do 145 K.

C Teharje. V nedeljo, dne 22. septembra, so obhajala naša društva Slomškovo slavnost. Bil je tolik naval, da se je izkazala društvena soba za premajhno in jih mnogo ni našlo prostora. Gospod kaplan je v kratkem opisal pomen Slomšeka za spodnjestajerske Slovence, nato je bila deklamacija in mladenka Gajšek je v daljšem govoru slikala in poveličevala vrlino našega Slomšeka. Saljivi srečovlje je spravil zborovalce v dobro voljo. Igra pa, ki so jo dekleta vrlo pogodile, nas je poučila, da imamo pred vsem skrbeli za kmečki stan, katerega se ne smemo nikjer sramovati. Z najboljšimi vtisi in spomini na nepozabnega Slomšeka so se končno zborovalci razšli.

C Petrovče. Slomškova slavnost in mladinsko zborovanje obenem se je vrnilo v nedeljo v našem Društvo domu, v katerega je prihitelo od vseh krajev mnogo ljudstva. Slavnostni govor je imel državni poslanec dr. Korošec. V proslavo Slomškovo je govorila v imenu mladinskih organizacij predsednica Z. S. D. Micka Drev. Predavale so se tudi Slomškove pesni. Slavnost je poveličeval združen žalsko-petrovski pevski in tamburaški zbor. Tudi vse drugo, kar je služilo v prospeku prireditve, je bilo dobro urejeno, tako da so s slavnostjo zadovoljni obiskovalci in predstojniki.

C Sv. Peter v Sav. dol. Pri nas smo imeli 22. t. m. dve slavnosti: obhajali smo spomin na slavnega Slomšeka in spomin na ravnokar minoli evharistični kongres na Dunaju. Govorila sta nam poslanec dr. A. Korošec in župnik dr. Janičič. Zraven tegajše so bile deklamacije in petje Slomškovih pesmi. Tako smo se tudi mi na lep način pridružili obilnim Slomškovim častilcem.

C Solčava. Dne 22. septembra je umrl na Štiftarjevem v 84. letu svoje starosti Ignacij Stiftar, po domače Martinčev Nace. Bolehal je samo nekaj tednov na črevesnem raku. Pogreb se je vršil v torek dopoldne. Bil je mož stare korenine, globokega verskega preporičanja in zato v svoji bolehnosti večkrat previden s sv. zakramenti. Zaradi svojega zdravega in pristno domačega obnašanja je bil obče priljubljen. N. v m. p.!

C Sv. Mihel nad Laškim. Na strmem hribu nasproti železniški postaji Laški trg kraljuje naš Sv. Mihel. Priprasti kmetič Jurij Jarch je leta 1637. daroval ta hrib, imenovan „Oljska gora“ in sprožil misel,

da se ondi pozida cerkev. Stoletja so minula, kmetič Jarch in drugi so za njim pomrli. Sv. Mihael jih je gledal s svojega trona, s petjem svojih zvonov jih je spremjal vse, ki so jih doli ob bistri Savinji nesli in položili k večnemu počitku tam pri Sv. Martinu in pozneje pri Sv. Krištofu. Vse se je spremeno doli ob Savinji in okrog po hribih, le on je ostal neomajni mogočni zaščitnik ter nam s svojimi zvonovi naznanja vesele in žalostne dogodke, ki jih vidi nad nami. Zato hitimo vsako leto ob Šmihelovem v njegovem veličastno svetišče na gori, svetišče našangela zaščitnika, kakor pravi nadpis nad glavnimi vratimi. Tam se mu zahvaljujemo in priporočamo mi dolinci in hribovci. Pa tudi od daleč ga pridejo romarji častiti. Med temi z veseljem omenim samo našega milostljivega nadpastirja, ki so pred mnogimi leti kot majhen deček prišli s svojo materjo častiti svojega patrona in zaščitnika ter so ene noči prenočili pri njem pod prižnico. Leta 1910. dne 20. oktobra pa so našega Sv. Mihaela odlikovali sv. Oče sami ter mu podelili dovoljenje, da vsi romarji, ki ob Šmihelovem obiščejo svetišče našangela zaščitnika, pod navažnimi pogoji prejmejo popolni odpustek. Pa tudi na cesarski Dunaj je dospel njegov sloves. V letošnjem poletju so ga obiskali odlični gospodje od osrednje komisije. Niso se mogli dovolj načuditi veličastnemu svetišču, vse so si fotografirali in vzeli slike seboj na Dunaj z obljubo, da bodo Sv. Mihaelu izposlovali izdatno podporo iz državne blagajne. Začetje pismo od osrednje komisije pa pravi, da se celo Njih c. kr. Visokost, prestolonaslednik Franc Ferdinand močno zanimala za Sv. Mihaela nad Laškim. Te vrste sem zapisal v čast sv. Mihaela, ki ga pojdem v nedeljo, dne 29. septembra, častiti tja na hrib, in pa tebi, bralec, ki boš hitel tod mimo v železniškem vozu, da pogledaš takrat skozi okno veličastno cerkev z dvema zvonikoma in veš, da je to spomenik, ki si ga je postavil priprosti, a verni kmetič Jurij Jarch leta 1637. — M. S.

C Laško. Slomškova slavnost v nedeljo, dne 22. septembra, se je lepo obnesla. Dvorana je bila natlačeno polna. Slovenski tržani in tudi okoličani so v častnem številu obiskali slavnost, kar nam priča, da duh Slomškova v našem ljudstvu živi. Čast in slava takemu ljudstvu. Prisrčno hvalo pa tudi izrekamo vsem, ki so nam pri slavnosti kakorkoli šli na roko! Hvala Bralnemu društvu za oder, hvala preblagemu g. Konradu Elsbacherju, ki nam še nikdar ni česa odrekel, in njegovi gospoj soprogi, ki je to pot našega „Blažeta“ tako lepo oblekla, g. Četini za pianino, dragim sosedom Smarječanom kakor tudi našim pevencem in pevčkam. Dokler Slomškova duh bo vzgajal dosti Blažetov in Nežic, ni se treba bati, da bi padne naše meje.

C Šmarje pri Jelšah. S 1. oktobrom se bo otvorila med postajama Šmarje in Mestinje postajica Stražne. Na tem postajališču bodo obstajali vsi mešani vlaki rogaške železnice.

C Šmarje pri Jelšah. Slomškova spomin smo pri nas preteklo nedeljo obnavljali tako-le: V cerkvi je č. g. kaplan Fr. Sinko slavil Slomška kot apostola slovenskega naroda. Apostol nam je Slomšek z besedo, spisi, z deli, s skrbjo za mladino, s svojim zgledom. V Habjanovi natlačeni dvorani pa se je vršila izvencerkvena slavnost Izobraževalnega društva. Slomškova velika in krasna podoba je bila lepo okrašena in gledala na 300 svojih slavlcev. Maria Smole je prisrčno deklamovala: „A. M. Slomšek“, Fr. Stiplošek pa Slomškovo: „Vesela pesem nedolžnega mladeniča“. Slavnostni govornik Slomšek, č. g. župnik Fr. Gomilšek, sam vnet častilec in posnemovalec nesmrtnega Slomšeka, je vzbujal iste čute ljubezni, hvaležnosti in posnemanja v mnogobrojnih poslušalcih. Slomšek je deloval neumorno na to, da ostane slovensko ljudstvo zvesto veri in narodno zavedno, skrbel zlasti za mladino, hotel, da postane narod mogočen, slaven in srečen. Slomšek je bil tudi ljubitelj poštenega petja in izvrsten šolnik. Za Slomška se imamo zahvaliti njegovi izvrstni materi. Peila se je navdušeno Slomškova: „Preljubo veselje“ in „Glejte, že solnce zahaja“ ter Laharnarjev umetni „Pozdrav“. Možka in ženska podružnica, kakor posnemamo iz poročila, sta skupno poslali laško leta Slovenski Straži 105 K. Prodajale so se tudi srečke.

C Požarna uramba v Kaplji vasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu. predri dne 29. t. m. veliko vrtno veselico na vrtu g. F. Šlander v Kaplji vasi. Na vsporedu je veseloga v enem dejanju, veliki srečovlje, streljanje na dobitke, konfeti itd. Pri veselicu svira polnoštevila godba iz „Veselega kota“.

C Trbovlje. Slomškovo slavnost priredi Kmetijsko bralno društvo dne 29. sept. v prostorih društvenega doma. Začetek ob 3. uri popoldne. Spored: Govor o Slomšku. (Dr. Korošec). Enodejanska žaligra: „Zapirajte vrata“. Prosta zaba, srečovlje, saljiva pošta itd. Sodeluje tamburaški klub Orla. Vstopina: I. prostor 120 K, II. prostor 1 K, III. prostor 80 vin., stojšča 40 vin., sedeži na galeriji 1 K. Vstopina samo k prosti zabi 20 vinarjev.

C Vojnik. Izobraževalno društvo vabi na Slomškovo slavnost, katero priredi v nedeljo, 29. t. m. po večernicah v prostorih g. Vrečkota. Spored: I. Slavnostni govor. 2. Deklamacija. 3. „Ljudmila“ igra v petih dejanjih. Prijatelji poštene zabave pridite.

C Motnik. Naše kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 6. oktobra ob 3. uri pop. predstavo. Na vsporedu je S. Gregorčičeva deklamacija „Na čolni otmo“ in igra „Trije tički“, burka v dveh dejanjih. Igra se bo ponavljala tudi v nedeljo, dne 13. oktobra ob 3. uri popoldne po ravno istem vsporedu.

C Loka pri Zidanem mostu. Prihodno nedeljo, dne 29. septembra bo pri nas ustanovni shod pododbora Kmečke zveze. Govorit pride naš deželnal poslanec Pišek. Volilec, pristaši K. Z. pridite v obilnem številu. Zborovanje se vrši po rani maši v društveni sobi.

Brežiški okraj.

C Brežice. Naši vinogradniki gledajo z žalostjo v prihodnjost. Upali so letos na dobro vinsko letino,

a up jim je splaval po — Savi. Grozdje gnije, mnogo ga je še nezrelega, cene moštu ne bodo posebno ugodne. Edino upanje je še, če se bo vreme izpremenilo na bolje. Boljše vrste, kakor: žlahtnina, traminec, silvanec, burgundec itd. bodo dale še dokaj dobro kapljico, a slaba je z rilčekom (rizlingom) in šiponom. Pametni vinogradniki bodo letos mošči sladkali, samo prosimo uređništvo, da nam pojasnite, kako se mora pri oblastih napraviti tozačevno prošnjo. (Čitajte spis „Pridevanje sladkorja k vinskemu mošču“ v današnji številki „Slovenskega Gospodarja“ med „Raznimi novicami“. Op. uređništva.)

b Rajhenburg. Shoš Osrednje zadruge, ki se je nameraval vršiti prihodnjo nedeljo dne 29. septembra, se radi raznih zaprek ne bo vršil.

b Brežice. Na Slomškovo slavnost 29. t. m. vabita podružnica „Slov. Straže“ ter izobraževalno društvo. Na vsporedu je poleg slavnostnega govorja žive slike in deklamacije, igra „Prisilen stan je začetek“ ter šaljiv srečovlje, vmes pa petje zborov in samospevi. Začetek ob 3 popoldne. Vstopina po 40 in 20 vin.

Najnovejšo.

Vabimo na letošnji glavni občni zbor „Slov. Straže“, ki se vrši v nedeljo, dne 13. oktobra v Mariboru v dvorani Narodnega doma.

Z občnim zborom je združena Slomškova slavnost mariborske podružnice. — Slovenci od blizu in daleč! 13. oktobra v Maribor!

Duhovniške spremembe. Čast. gosp. dr. Anton Pinter je nastavljen za kaplama v Slov. Bistrico, in častni gospod Ivan Zagari je pa prestavljen iz Slov. Bistrice v Vojnik.

Sv. Martin pri Velenju. Ker se je dne 22. septembra moral igra odložiti, zato se vrši predstava z ravno istim sporedom kot bi se bila imela vršiti prvič, dne 29. septembra ob 1/3. uri popoldne.

S Velenje. Tu je umrla dne 19. t. m. grofica Bianca Mensdorff Adamovič v 75. letu starosti. Pogreb je bil v nedeljo, dne 22. t. m. popoldne. Bil je nad vse veličasten. Udeležilo se ga je nebroj občinstva. Zastopano je bilo tako veličastno tudi visoko plemstvo. Zlasti je bilo mnogo kmečkega ljudstva, ki je spoštovalo udano grofico. Zastopan je bil občinski občinovlji, udeležil se je pogreba državni poslanec dr. Verstovšek, deželno-sodni svetnik dr. Kotnik itd. Pogreba se je udeležila požarna bramba; njeni člani so nosili krsto, nadalje so prišli iz Celja vetranci in godba. Sprevd je vodil vlč. g. župnik Cizej v spremstvu velenjskega in škalskega g. kaplana. Na grobu je govoril č. g. župnik ganljivo slovo v slovenskem jeziku. Njegov govor je napravil na navzvodne globok vtip. Pokojnici blag spomin!

Vojška na Balkanu? Od vseh strani se poroča z vso resnostjo, da v kratkem izbruhne na Balkanu vojska. Vse balkanske državice se pripravljajo na bojni ples s Turčijo. Na bolgarsko-turški meji je prišlo dne 24. septembra do manjšega boja med turškimi in bolgarskimi četami.

V vojnem odseku avstrijske delegacije je včeraj govoril poveljnič mornarice Montekukoli o naših bojnih ladjah. Montekukoli je zahteval, naj se stavijo odslej še večje bojne ladje.

Tržno poročilo. Za jabolka plačujejo sadni trgovci sledče: rane vrste 10—16 vin., pozne 12—24 vin., sadje za mošč 8—12 vin. 1 kg. Na Dunaju pa je najnižja cena za 1 kg jabolka 30 vin. — Posamezni vinotrije obljubujejo za letošnji vinski mošč, ki bo imel 10—14% sladkorja, 28—36 vin. za liter. Mariborski vinotrije obljubujejo, kakor se nam poroča, 8 vin. nad stopinje sladkorja, to je, če ima mošč 10% sladkorja, hočejo plačati 28 vin. za liter. — Cena ovsu in koruzi je zopet poskočila, in sicer pri ovsu za 20 vin. pri 100 kg, pri koruzi pa za 40 vin. Cene so sledče za 50 kg: pšenica 11—12 K, rž 9'50—10 K, ječmen 8'50—11 K, oves 9'45—11'20 K, koruza 10—11 K, krompir 3—4'50 K.

Laško-turška vojska v Tripolisu se vrši že eno leto. Italijani so v teku enega leta primeroma zelo malo dosegli, pač pa so dobili od Turkov in Arabcev mnogo gorkih udarcev. Listi poročajo, da so v zadnjem boju pri Derni tudi Italijani imeli na stotini mrtvih. Turki trdijo, da so Italijani bežali.

Listnica uređništva.

Aleksandrija: Vaš dopis bi bil reklama za izseljevanje. — **Muta:** Ker smo po tiskovnem zakonu tudi mi za

Silv. Fontana ml. Maribor**Tegethoffova cesta**kupuje in izmenja vse deželne pridelke po naj-
1016 višjih cenah.**Zahvala.**Za vse obile dokaze sočutja in tolažbe
povodom bolezni in smrti našega ljubljenega in
nepozabnega soproga, oziroma očeta 1068**Peter Repnik,**posestnika v Smartnem na Pohorju,
izrekamo tem potom prisrčno zahvalo čč. gg.
dušnima pastirjem, posebno č. g. župniku za
pretresljiv nagrobni govor, nadalje vsem so-
rodnikom, znancem in prijateljem. Končno
vsem, ki so se v tako ogromnem številu ude-
ležili pogreba.

Smartno, dne 23. septembra 1912.

1068

Žalujči ostali.

Karl Kociančič**umetni in stavbeni kamno-
seški mojster v Mariboru**

Schillerstrasse 25,

izdeluje marmornate oltarje, prižnice, podobe, na-
grobne kamne, grobišča, fotografije na porcelan, sve-
tilke (laterne), ograje itd. 632**Velika zaloga nagrobnih kamnov.****Slovenec Konrad Skaza**St. Ulrich Gröden
Tirelsko.**Atelir za vsa
umetna cerkvena
 dela.**

888

Slovenske cenike zaston, in franko. Za vsaki poljubni kip originalne fotografije, za oltarje itd. originalne načrte pošljem hitro in brezplačno. Velika zaloga sv. razpel in olnotiskanih na platno navlčeno. Vsakemu, tudi najmanjšemu naročilu pridatek. Pri večjem naročilu in promptnem plačilu primeren popust. Cene brezkonkurenčne.

XXXXXX

Kmetje hmeljarji!

Dve sušilnici za hmelj sta na prodaj. Obe sta srednje velikosti, torej pripravljeni za hmeljarje, ki pridelajo do 15 stotov hmelja.

Sedaj, ko je hmeljski čas za leto 1912 min l, sta na prodaj zelo po ceni (prihodnje leto, tik pred novo hmeljsko sezijo, bi bile nameč drahje).

Preskrbite si dobro sušilnico za mali denar pravočasno, da nam prihodnje leto ne bo treba nabaviti si nove in druge sušilnice.

1041 Več se izve v kolodvorski restavraciji v Žalcu.

Drože (kvaz)

iz vinskega cveta

zajamčeno čiste, brez vsakega drugega dodatka, prodaja in razpoljava od 3 kg naprej, ceneje od vsake konkurenčne

tovarna vinskega cveta in drož

1052 v Račjem, Štajersko.

Zahvala.Dne 10. t. m. ponoči mi je zgorela viničarija. "Vz-
jemna zavarovalnica v Ljubljani" mi je takoj izplačala vso
zavarovalnino; zato vsem priporočam to edino slovensko za-
varovalnico, katere glavni zastop za Spodnje Štajersko se
nahaja v Maribor, Blumengasse.

V Framu, dne 23. sept. 1912.

1062

Fr. Muršič,
župnik in posest.

Zahvala.
Za vse izraze globokega sočutja, ki sva jih sprejela ob smrti najinega, nepozabnega sinka 1067
Boris-a,
kateri je dne 22. t. m. po kratki bolezni v 4. letu svoje dobe mirno zaspal, izrekava vsem njino najtoplejšo zahvalo.
V Ljutomeru, dne 23. septembra 1912. Fedor in Marija Kukovec.

Zahvala.
V svojem imenu in v imenu svoje hčerke oziroma zeta, se prav prisrčno zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki so mojo drago ženo, oziroma ljubezniivo mater
Elizabeto Gornik,
v njeni bolezni tolažili ter jo spremljali k večnemu počitku.
Študenti pri Mariboru, dne 21. IX. 1912. Alojzij Gornik.

Se=lapíne
sa patentiranim otvorom! Tekuće sredstvo za čišćenje kovina, koje proizvadja izvanredan sjaj. Zajamčeno čist o kiselina i otrova!

Dva pridna četljarska pomočnika se takoj sprejmeta pri g. Karolu Nerat, četljarski mojster Korčaka cesta 90, Maribor 1054
Pridnega učence sprejme takoj g. Klokočnik Melhior, pekarna Ma- ribor, Meljska cesta 23. 1029
Krepek mesarski učenec iz dobre hiše se takoj sprejme pri Juriju Schrott, Gornja Gospodska ulica 36 Maribor. 1040
Prodra se iz proste volje lepo malo posestvo blizu lepega trga in ob glavni cesti, po niski ceni. Več pove upravnštvo tega lista. 1055
Dininarji in ženski delavci, če tudi neučeni se proti dobremu placilu sprejmejo. Dopsni na: Spinerie Rohrbach in Neunkirchen an der Südbahn. N. Oesterreich. 1057
Kože in volno kupuje g. Grinetz, Gospodska ul. 7. Maribor. 1048
Učenec se sprejme pri g. Grinetz, Gospodska ulica 7, Maribor. 1049
Na prodaj je srednje, dobropdelano posestvo en in pol ure od Ma- ribora. K posestvu spadajo njive, travniki s samo sladko krmo, lesa dovolj, sadonosnika obilo, ker je samo imenito sadje, se lahko pro- da kg. po 24 do 30 vinarjev. Po- sestvo leži od farne cerke Zgor. S. Kungota 10 minut, ed g a ne ceste 4 minute. Gospodarska po- slopja so vsa z opoko krita, celo posestvo leži na ravnem. Cna se izve pri posestniku K. Štanjanu, Zg. Sv. Kongota. 1043
Službo išče oženjen organist in mežnar, 36 let star, brez otrok, kateri je posebno na draževnem p. lju veliko deloval. Žena poučuje tudi v italijanskem in angleškem jeziku. Pojasnila daje upravnštvo Slov. Gospodarja. 1064
V najem se da lepo stanovanje ob državni cesti: ena soba, kuhinja, klet: Oddaljeno 5 minut od kolo- dvora S. Peter v Sav. dol. Poleg hlev za eno kravo in dve svirji in njiva va zelenjavno. Več se izve pri Franc Čremošniku, posestniku v Št. Petru v Sav. dol. 1066
Gostilno z zemljishčem in gospo- darskim poslopjem vred v kakšni vsi ali pri cerkvi, želite dva za- konska brez otrok, ki sta tudi v gostilniški stroki izurjena v najem vzeti. Kdo? pove upravnštvo Sl. Gospodarja. 1065

Zahvala.
Dolžnost me veže, da izrčem na tem mestu zahvalo gosp. dr. Vdu Cervinka, distriktnemu zoračniku v Braslovčah, ki mi je s težko operacijo zoper povrnil zdravje. Katerega sem zastonj iskal v Gradcu po raznih bolnišnicah. Vrlega, iz skušenega zdravnika, ki je kot češki rojak, pridobil pri nas Slo- venici veliko zaupanja, vsekemu prav toplo priporočam.
B slovce, 23. septembra 1912. Ivan Šketa.

Zahvala.
Za vse izraze globokega sočutja, ki sva jih sprejela ob smrti najinega, nepozabnega sinka 1067
Boris-a,
kateri je dne 22. t. m. po kratki bolezni v 4. letu svoje dobe mirno zaspal, izrekava vsem njino najtoplejšo zahvalo.
V Ljutomeru, dne 23. septembra 1912. Fedor in Marija Kukovec.

Loterijske številke:

Dne 12. septembra 1912.

Trst 21 78 27 90 44

Linc 47 82 34 62 83

Pridnega in izurjenega pomagača,

kateri se dobro razume z ognjem
delati, sprejme Matej Bregant, ko-
vač v Orehoški vasi, p. Slinica
pri Mariboru. 1024Krojaški učenec se takoj sprejme
v celo oskrbovanje, Jakob Skaza,
krojač pri Slov. Bistrici. 1023Službo oskrbnika na kaki gra-
ščini, želi nastopiti mlad mož,
ozenjen, zmožen slovenskega in
nemškega jezika v pisavi in govo-
ru. Ponudbe pod naslov: "Pridnost
26", posest restante, Laški trg,
Štajersko 1022Izurjenega krojaškega pomočnika
sprejme takoj za stalno delo Al.
Arbeiter, Koroška cesta 101, Mari-
bor. 1038Malo posestvo s hišo in lepin
vrtom, nekaj njiv, s pritiklinami,
blizu trga, se radi preselje pro-
da. Hisa je dolga 15 m, 8 sobe
prostorna klet, kuhinja in veža.
Cena 5000 K. Voda pred hišo.
Ceden dom, primeren za kakega
penzionista. Ponudbe na naslov:
Marija Grum, Blato, p. Konjice,
Sp. Štajersko. 1018Kdo hoče kupiti posestvo se naj
oglasi pri Matiju Žiček v Kam-
nici št. 16 pri Mariboru. Posestva
stanejo od 6000 do 100000 K. 1026Deklica z dežele, olikana, v go-
spodinskih delih natančna, išče
službe za gospodinjstvo; ker njej ni
velika plača glavno. Si želi pro-
stora, kjer bi se lepo žnjo ravna-
lo. Naslov v upravnštvo. 1017Viničar, ki bi obdeloval en ali dva
oralna vinograd se išče proti do-
bri placi. Pogoji se izvijo pri po-
sastniku Janku Voglarju, postni
oficijal v Mariboru, Mozartova ce-
sta 29, posestvo leži v Prodrem
vrhu (Ragozna) blizu Vurberga.
1019Malinske štupo, suhe gobe, namisne
jablke in za most, hruške, fíkol,
oves, pšenico, ječmen, brčne zrake,
koruzno slamo od storžev, smre-
kove s orže, viški kamen, želod,
krompir sploh vse deželne pridel-
ne sode, ter močnate, solnate in
otrobnate vrčeve kupi vsako mn-
ino veletrgovinaAnton Kolenec
Graška cesta štev. 22, Celje.Pekovski učenec se takoj sprejme
in dobi 15 K plača. Kje pove
upravnštvo. 1010Eno ure od Maribora, četrtni
postelje na valjar, nastavne
postelje 15 K, kuhinjska oprava
vredna omare 28 K mize 9 K
stoli K 260, trde, polirane po
stelje 24 K, polirane mize 21 K,
toiletno ogledalo 15 K, spalni
divani, otomani, 30 K, jedilne
mize na poteg 34 K, usnjati
stoli 9 K, vse vrste lesnega in
tapeciranega pohištva iz železa in
medenine. Edini štajerski izdelek.
Izvirne tovarniške cene. Žičaste
podlage 8 K, matrace 6 K, že
lezne postelje z ograjo 16 K,
postelje iz medenine 68 K, emaj
liiane postelje 40 K.Slobodno na ogled. Sloboden nakup.
Ceniki zaston in franko.

Redka zrložnost.

Na prodaj je lepo posestvo v Pol-
čanah pri župnijski cerkvi in tuk
okrajne ceste, obstoji iz hiše, s 4
sobami, eno hujinjo, velika obo-
kana klet, en veliki hlev za 10
glav goved, zraven tud. ena soba.
Vse je v dobrem stanu in z opoko
krito. Zraven je 18 oralov zemlje,
1. vrste, hoste 14 oralov za sekat,
drugo so travniki in nje. Proda
se takoj po ceni zaradi starosti.
Cena 24 000 K. Naslov Matija Po-
dergajs v Poljanah. 1063Prodajalka mešana stroke, pridna,
postena, išče službe. Naslov:
"Zvesta 100", posest restante,
Koprivnica, Štajersko. 1071V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053Kolarskega učenca sprejme takoj
L. Andraž, kolarski mojster v
Ljubljani (Leoben) Zg. Štaj. 1051Hiša še nova z malim posestom
se proda iz preste vojle zaradi
družinskih razmer po najnižji ceni.V hiši se nahaja mala trgovina,
zraven velik vrt, v njem vodnjak,
okoli njega je pa košenina in ena
njiva v načelju legi s hmeljem
nasajeno. Vse je blizu farne cer-
kve Sveti Petru v Savinjski dolini pri
Celju. Več se izve pri Antonu
Švigelju istotam. 2047V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053V najlepši okolici Maribora je
mala hisa po ceni na prodaj. Cena
K 2000. Vpraša se Poberže št. 57,
Maribor. 1053V najlepši okolici Maribora je
mala

Alfa-brzoparilniki za krmo
izdelani v posebni novozidani tovarni za Alfa brzoparilnike.
! Patentirana iznajdba!
Kakor iz enega kosa vlti, zelo priprosti, nad vse trpežni in praktični parilniki sedajnosti.

Alfa-posnemalnik, model 1911
! Najostreje posnemanje!
! 20 let nepoškodovan!
1,600.000 jih je v rabi! 950 odlikovanj i.t.d.

Delniška družba Alfa separator Dunaj XII/3.

Štefan Kaufman
trgovina z železnino
v Radgoni

priporoča svojo veliko
zalogu v lepo pozla-
čenih nagrobnih kri-
žev po jako nizki
ceni. 601

Učenec se sprejme takoj v trgo-
vino z mešanim blagom Martin
Ogorevc v Konjicah. 1011

Vso kovačko orodje po nizki ceni
prodaja Franc Viher v Framu. 1012

Znamenje
pravega Franckovega pridatka za
kavo je kavni mlinček. – Nahajajo
se pa tudi ponaredbe. – Tedaj pozor
pri nakupu!

Pravi : Franck: izdeluje se iz naj-
boljših sirovin.

Tovarna v Zagrebu.

sl im 119.24574

V korist je vsakemu

in si prihrani veliko denarja, če kupuje vse
kar rabi v slovenski trgovini

J. N. Šoštarič : Maribor
Gosposka ulica štev. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljše blago
za moške in ženske obleke, vsakovrstno platno
za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cefir,
zgotovljene obleke, srajce za moške, ženske in
dečke, velika izbera kravat, ovratnikov, nogavic,
dežnikov, naramnic itd.

Cene veliko nižje kakor drugod.

Ne pozabite

Volno, sukno (štote), cajge, modno
perilno blago, preproge, odeje, koče,
platno in vse manufaktурno blago
kupite najbolje in najceneje v domači
trgovini

M. E. Šepc,
Maribor.
Grajski trg. 1086a Burgplatz.

Prepričajte se!

Ne zamenjajte!

FLORIAN

ta je prijatelj naš pravi,
Ki nas krepi,
Da smo čvrsti zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabí in ne
omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se
ponaredb,

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast-
linske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Pridobivajte nove naročnike!
za „Slov. Gospodarja“!

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke
83 zadnje mode, razpošilja najocenejje
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 300.
Vzori in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne
prosto.

Lastna tovarna ur v Švici
1887

Zahtevajte „JUBILEJNICENIK“ zastonj
1912

Fr. Čuden, Ljubljana.

in modne tkanine za gospode
in gospe priporočajo vso
hiša.
PROKOP SKORKOVSKY IN SIN
v Humpolci na Českem
Vzorec na prešu franko.
Zelo zverne cene. Na željo
hodem dati tukaj Izgatavlji
gespodske obleke. 135

SUKNA

CEFIRE

Kmečka hraničnica in posojilnica v Ptiju
registrovana zadruga z neomejeno zavezno.

Uradni dnevi
so: vsako sredo in vsak petek od 8.—12. ure in
vsako nedeljo od 8.—10. ure depoldne. Vplačuje
in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Po-
jasnila se dajejo vsak dan od 8.—12. ure depoldne.

Uradni prostori
nahajajo se v Minoritskem samostanu v Ptiju.

Hranične vloge
obrestuje se po 4½% od 1. oziroma 16. v mescu po
vložitvi in do 15. oziroma zadnjega pred dvigom. Ne-
vzdignjene obresti se konec janija in decembra vsake-
ga leta pripisijo glavnici ter kater ta le obrestujejo. Spre-
jemajo se hranične knjižnice drugih zavodov kot vloge
ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da
bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranične poštnice
564 št. 118.060 in denački nabiralniki.

Posojila
se dajejo na vknjižbo po 5—5½%, na vknjižbo
in poročilo po 5½%, na osebno poročilo po 6%,
na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod
ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgori pri drugih zavodih in zaseb-
nikih; prošnje za vknjižbo se delajo brezplačno.

Razglas.

Iz deželnih drevesnic v Gleisdorfu, Brucku ob Muri in v Celju se bodo oddale štajerskim kmetovalcem v jeseni leta 1912 oziroma spomladi 1912 sledeče vrste jabolk in hrušek, skupaj 50.000 komadov dreves.

Od teh se bode oddalo tri četrtine kmečkim posestnikom po znižani ceni po 70 vin. komad in ostala četrtina nekmečkim posestnikom po tržni ceni 1 K 20 vin. komad, izvzemši zavitek in voznino.

Naročila sprejema deželni odbor. Naročilu se pridene potrdilo občine, da je prošnjik kmečki posestnik v občini. Če se rabijo drevesca za jesensko sajenje, se mora to v naročilu posebej omeniti in naročilo poslati vsaj do 15. oktobra 1912. Prošnje se bodo sprejemale, dokler bo kaj zaloge kakor za jesensko tako tudi za spomladno sajenje takoj po objavi tega oznanila in se bodo reševali po vrsti, kakor dojdejo.

Več kakor 120 komadov eden posestnik ne dobi in je dotični dolžan, ta drevesca vsaditi na svojem lastnem posestvu.

Drevesca se oddajejo samo proti takojšnjemu plačilu. Če je ene ali druge vrste zmanjkalo, se nadomesti z njej najbližnjo vrsto in naročilec lahko to vrsto sprejme ali pa odkloni.

Če se nadomestne vrste ne sprejme, se mora ista obratno odpovedati.

Drevesca naj naročilci, če le mogoče, osebno prevzamejo ali pa, če se pošljejo po železnici, takoj po prejemu skrbno pregledajo.

Pritožbe se naj takoj pošljejo na vodstvo drevesnice. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek drevesc

jabolk in hrušek, ki se bodo oddajale v sadni dobi 1912/13 iz deželnih drevesnic:

Št.	I. Jabolke	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje	Visoko deblo	Na pol vis. deblo	pritlikavo drevje
1	Štajerski mošanci	8630	58	—	390	30	—	5165	50	—
2	Vel. renski bobovec	2405	40	—	750	50	—	5170	—	—
3	Ananas rajnate	160	4	125	—	—	—	228	—	—
4	Baumanova reneta	314	7	38	200	116	33	1330	132	96
5	Damason reneta	30	—	3	—	—	—	1924	80	—
6	Kanada reneta	30	—	3	—	—	—	712	—	—
7	Belefleur rumeni	70	2	60	—	—	—	243	—	106
8	Astrachan beli	3	—	5	20	55	13	—	—	—
9	Sarlamovski	45	—	30	250	70	65	210	—	—
10	Gravensteiner	45	—	25	400	70	120	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	320	—	30	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal plemenasti	175	—	—	100	200	—	596	—	—
13	London pepinek	150	—	65	—	—	—	571	—	86
14	Ribstonov pepin	—	—	—	770	100	10	720	—	—
15	Schöner od Boskoopa	75	—	15	—	—	—	655	—	—
16	Hagloe Grab	10	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Lesnika rndeča	570	12	—	770	20	—	—	—	—
18	Huberjeva moštna jaboljka	308	—	—	—	—	—	306	—	—
19	Danziger jaboljko (Kantapfel)	—	—	—	100	50	13	—	—	—
20	Plemenito jaboljko (rumeno)	—	—	—	200	100	12	—	—	—
21	Landsberška reneta	—	—	—	450	290	56	—	—	—
22	Zimska zlata parmena	—	—	—	150	180	15	—	—	—
23	Jaboljka „Prinz“	—	—	—	90	—	—	—	—	—
24	Poletna rumena reneta	—	—	—	120	—	—	—	—	—
25	Rudeči jesenski kalvil	—	—	—	40	—	—	—	—	—
26	Šampanska reneta	—	—	—	—	—	—	227	—	—
27	Renski zakriviljeni steblovnik	1665	10	—	—	—	—	95	64	—
II. Hruške										
1	Die洛va maslenka	17	3	70	80	10	135	243	—	112
2	Postrvovka	—	4	15	—	—	—	—	—	—
3	Dobra Louisa iz Avranches	8	10	75	116	25	135	—	—	111
4	Hardenpontova maslenka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Josipina Mechelin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Liegeljeva maslenka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Olivier de Serres	—	—	15	—	—	—	—	—	56
8	Pastorka	3	5	10	40	30	10	241	—	—
9	Salzburgerica	—	8	—	37	23	23	—	—	17
10	Šterkmanova maslenka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zimska dehantska hruška	—	20	60	—	—	—	—	—	—
12	Jelenka	95	10	—	110	30	—	—	—	—
13	Weilerjeva moštna hruška	480	90	—	490	50	—	910	—	—
14	Wiliamova kristijanka	—	—	—	27	—	13	—	—	—
15	Boskovka podolasta	—	—	—	100	15	10	—	—	—
16	Tepka	—	—	—	—	—	—	200	—	—
17	Stajerska moštnica	70	15	—	—	—	—	—	—	—
18	Rudeča hribovka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		15.678	298	644	5800	1514	663	20003	326	584

Razven teh se bo oddalo po znižanih cenah 380 komadov orehovih visokih drevesc, 170 pritlikovih breskev in 70 pritlikovih marelic iz drevesnice v Celju in 1850 komadov črešnjevih in 570 komadov višnjevih visokih in srednje visokih debel iz deželne drevesnice v Brucku.

Gradec, dne 3. septembra 1912.

1044

Zagorsko bele apno, portland- in roman-cement, traverze, vezno železje, železje za okove vozov, štedilnike, posamezne dele štedilnikov za vzdolati, lite in bakrene kotle, okove za stavbe, barve vseh vrst, Tomačeve žlindre, oglje za kovače (koksi), kakor tudi vse vrste železja, zaloga vseh vrst desk, lat in drogov. Dobi se vse najcenejše pri Alojziju Maček,

Maribor, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice, 479

Od Stajerskega deželnega odbora.

Spekulacijski nakup!

Graščinsko posestvo s parkom, travniki in stavbenimi prostori v napredajočem mestu Primorske v najlepši legi se proda. Cena 140.000 kron; natančneje pri upravnosti „Slov. Gospodarja“. 984

Delniška glavnica 8 milijonov krov.
Podružnica
Ljubljanske kreditne banke
v Celju

Rezervni zaklad
800.000 krov.

Serravalloovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. Krepljivo sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalisce. Povzroča voljo do jedi, utruje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravalle, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcela.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2'60 in 445 po 1 liter á K 4'80.

Stev. V 57968
8.394

RAZGLAS.

Na kirurgičnem oddelku občnih in javnih bolnišnic v Radgoni in v Mariboru je oddati po eno mesto sekundarnega zdravnika. S temo mestoma je združena remuneracija letnih 900 K, kakor tudi posebna doklada letnih 600 K, prosta oskrba in stanovanje v zavodu, katerem se mora stanovati. Razen tega ima sekundarni zdravnik pri primernem opravilu svoje službe še pravico do doklada po 200 kron letno od 5 do 5 let. Prositelji naj vložijo tozadevne prošnje, kolevane s kolekom po 1 krono, opremljene z doktorskim diplomom, kakor tudi personalne akte

najdalje do 30. septembra 1912
na stajerski deželni zbor.

Gradec, dne 3. sep. 1912.

196

Dež. odbor stajerski.

Zimski čas se bliža, treba bodo tople obleke. Množina vsakovrstnega svežega, lepega, dobrega blaga za moške, ženske in otroke od najcenejše do najfinješke kakovosti se Vam ponuja po tako nizki ceni v trgovini

Franc Seršen v Ljutomeru

Prepričajte se, kupujte pri domačih, kupujte zanesljivo najbolše in najcenejše. Lepo blago za moške obleke se dobi že od 2 K naprej,

Iz celega sveta.

Praški profesor -- poljedelec. Dr. Franjo Sedlaček, profesor praške trgovske akademije, se je namenil letošnje počitnice vporabiti v to, da se nauči srbsko-hrvatskega jezika in okrepi tudi svoje živce. Stvar je prijet na pravem mestu. Naselil se je v vasi Gornji Melčus v Bosni pri nekem kmetiču ter žnjim in njegovimi otroci opravljal vsa kmečka dela, ž njimi jedel in spel, kakor vsak izmed njih. Ko so tu opravili najhujše, se je preselil profesor k drugemu kmetiču in prevzel pošten del bremena ob žetvi. Vsa stvar se je dr. Sedlačku izbornno obnesla: Prav dobro mu gre že hrvaščina in zdrava zagorelo-rdeča lica pričajo, kako izvrstno mu je teknilo kmečko delo in jelo ter čvrst planinski zrak. Posnemanja vredno!

Cerkveni zvon ukradli. Iz Bukarešta na Rumunskem poročajo: V občini Kolendine so iz zvonika 1000 let starega samostana ukradli zvon, ki ima zgodovinsko vrednost. Tatvino so najbrže izvršili ciganici.

Svatbeni sprevod na kolesih. Dne 27. pr. mes. so imeli v Bruslju v Belgiji ljudje priliko videti neavaden izprevod. Nevesta in ženin, priče in večje število povabljenih gostov v svatovskih oblekah, gospodje v frakih in cilindrih, ženske v belih oblekah, so se vsi peljali k poroki na kolesih. Vsi udeleženci so bili člani kolesarskega društva „La Pedale“. Na čelu sprevoda je vozil s seboj starešina z belo rozo v gumbnici društveno zastavo. Temu so sledili na kolesih pari, nevesta in ženin, ki sta v enakomernem taktu dvigala in spuščala pedale, kakor se spodobi za vsaki srečen zakon. Ker pa je imela nevesta na sebi kolesarske hlače, so smatrali gledalci to za slabu znamenje novemu paru.

Strupene gobe. Iz Monakovega poročajo: Tu sta zboleli rodbini Schottenhamli in Müller po zavžitju gob, ki sta jih sami nabrali. Zbolelo je šest oseb. Čeprav je prišel takoj zdravnik, vendar je bila ta pomag prepozna. Ženi Schottenhamla in Müllerja ste umrli. Tudi Schottenhaml in njegov bodoči zet sta kmalu nato umrli. Zet Schottenhamlov, tajnik Butz, se je dal na smrtni postelji poročiti s hčerjo Schottenhamovo. — Iz Berolina poročajo: V Neustadt so umrli hišna posetnica Freidel, njena Sletna vnukinja in njena služkinja, ker so jedle stupene gobe.

Otroka rešila mater zapora. Pred sodnikom nekega sodišča v Brooklynu, Novi Jork, je stala pred nekaj tedni slabo oblečena, potra ženja. Obožena je bila, da je začgala svoje stanovanje z namenom, da dobi zavarovalnino. Predno je sodnik izrekel sodbo, je stopila iz občinstva 12letna deklica, hči vboženke, ter je vročila sodniku pismec. Očividno ganjen je prebral sodnik to izpričevalo otroške ljubezni, v katerem sta deklici prosili, naj sodnik oprosti korak nesrečne žene, ki je le iz obupanja storila ta protipostavni korak. Končno je sodnik razsodil: „Ker ste Vaši hčerki pisali to pismo, razveljavim odsodbo. To pa nikakor ne pomenja, da ste popolnoma prosta. Ako se še kedaj pregrešite zoper postavo, bom uporabil zakon. Sedaj pa lahko odide!“

Pijani ženin. Veselo dogodbico pripovedujejo iz Touraina na Laškem. Na urad, kjer se sklepajo civilne poroke, je prišlo mlatko dekle z ženinom. Uradnik je nekaj časa gledal ženina ter zmajal z glavo. Mož je bil pijan. In uradnik ju ni hotel poročiti, češ, da se v takem stanju ljudje ne ženijo. Čez 8 dni sta zopet prišla, toda ženin je bil zopet pijan. In zopet je reklo uradnik: „Toda vsaj je ženin še vedno pi-

jan. Pridita, kadar bo trezen.“ — „To pojde težko“, je odgovorila nevesta, „ker on noče iti z menoj, če ni pijan.“

Najstarejši dijak na svetu. Ameriški listi nanznajo, da se nahaja v Pittsburghu najstarejši dijak na svetu. Imenuje se Robert Shaulington. Vpisal se je na veliko šolo za poljedelstvo. Rojen je leta 1828. Za seboj ima burno življenje. Hoče si nakupiti veliko posestvo, katero bo obdeloval po naukih z visoke šole. Zdrav je in čvrst kakor 50letni krepak mož, čeprav ima 85 let.

Največja tvornica vžigalic na svetu. Največje tvornice za vžigalice so na Švedskem. V okraju Skaraborg Låsu je mesto Tidahony, ki šteje 3300 prebivalcev, ki so vsi nameščeni v tvornici „Vulkan“, ki izdela največ vžigalic na svetu. Tovarna predela na leto 600.000 kubičnih metrov lesa. Dnevna izdelava iznaša okoli 200 milijonov vžigalic, kar znaša na leto 73 milijard. 300 električnih strojev zreže in zlepiti na dan 900.000 škatljic.

Nesreča v šali. Iz Sobotice na Ogrskem poročajo: Pri neki maškaradi se je strojnik Bakos oblek kel kakor medved. Kmetovalec Welker je dal svojemu vozniku puško ter ga pozval, naj za šalo strelja na medveda. Voznik, ki ni vedel, da je puška nabita, je ustrelil ter usmrtil „medveda“. Proti Welkerju so uvedli kazensko postopanje.

Doba štrajkov in delavske nezačakovljnosti bi se lahko imenovala naša doba. Skoro ga ni dneva, da bi se kje ne čitalo o kaki stavki ali kaj podobnega. V Belgiji sedaj nabirajo celo denar za štrajkovce. V Brnu stoji sedaj delo že 4 tedne v vseh tovarnah „družbe za voljeno industrijo na Moravskem“. Dne 30. avgusta je začelo štrajkati 350 delavcev tovarne Löw-Behr in skoro gotovo bo ustavilo vseh 1300 delavcev te tvrške delo. Ali so vsi ti štrajki potrebni ali ne, to je drugo vprašanje. Dosti je kriva občna nezačakovljnost in večno hlepenje po večno večjem zasluzku, ki dostikrat ni v nobenem razmerju z delom. Vsakemu svoje in vse do prave meje, to je edino pravovo vodilo za delavca in delodajalca.

Tripolitanija, ki velja sedaj za laško obljudljeno deželo, ni ravno tako polna medu in mleka, kot se pripoveduje. Lahki povdaranje sicer tudi zgodovinsko vrednost, a to, kar je bilo za časa Rimljani, je danes nič. Vsega sveta bi se dalo obdelovati okoli 40 tisoč kvadratnih metrov. Rastlinstvo sploh ni bogosigavedi kako bujno, ker je ogromno sveta puščava. Rudninstva ni nič, razun soli. Da bi se razvila kaka industrija, je nemogoče, ker ni lesa, ne premoga in tudi ne tekočih vodnih sil. Izvoz je majhen. Na Francosko izvaja gobe, na Malto živilo, v Ameriko kože in halfo (listje neke rastline, ki se rabi za pletejne koše in tudi za papir) na Angleško. Ves izvoz iznaša približno okoli 4% milijona lir ali kaj več. Prej cvetoča trgovina za notranjo Alriko je popolnoma občitala in nima danes več nikakega pomena.

Svatha bogatih bačkih Švabov na Ogrskem. Iz Zombora poročajo, da se je pred kratkim slavila v bačkem mestu Oerszallas svatha sina Ivana Pochia in hčere Andreja Puhla. Povabljenih je bilo 700 svatov, ki so pojedli 18 parov rac, 115 gosi, 2 vola 1 tele, 9 prašičev, 5000 jajc, 42 tort, 3 vozove slaščic, popili pa 35 hl vina, 12 hl piva in 120 steklenic šampanca.

Mladi zobje v starji glavi. V vasi Jarak na Hrvaškem živi umirovljeni učitelj, ki je star 74 let. Ta je opazil, da mu raseta dva nova zoba na mestu, kjer si jih je dal izruvati pred 30 leti.

Medvedje ušli iz zvernjaka. Iz Lille na Francoskem poročajo: Iz tukajšnje menažerije je ušlo več

medvedov. Napadli so čuvaja, mu odtrgali desno roko in jo požrli. Čuvaja so umirajočega prenesli v bolnišnico.

Zvezde repatice ali kometi leta 1911. Lansko leto so odkrili zvezdoznanici 8 kometov, med temi jih je nekaj, ki se vračajo v rednih presledkih, kakor n. pr. komet Borelli. Odkrili pa so tudi popolnoma nove, do sedaj nepoznane svetovne romarje, med njimi sveti komet Brooks, ki se je začetkom jeseni dobro videl. Vendar pa je njegova svetloba naglo pojema in ko je prišel na južno obzorje, se je o njem prav malo slišalo. Proti koncu leta je bil za opazovalca takoj majhen, da ga na južni zemeljski polobli niso več mogli ozreti s prostim očesom. In zdaj je zopet odpotoval tako daleč v svetovni prostor, da ga zvezdoznanici vidijo še samo z dobrimi daljnogledi. Tudi začetkom jeseni od Beljavskega odkriti komet v Rusiji je bil dolgo neviđen za prosto oko. Kometa Borelli in Chaumasse sta trajno romala v veliki oddaljenosti od zemlje in sta se tako slabo videla, da so ju opazili samo zvezdogledi z daljnogledi. Od začetka septembra se vrača komet Borelli zopet v svetovni prostor, komet Chaumasse pa se bliža zemlji. V bližnjih dneh doseže Chaumasse svojo najmanjšo oddaljenost od zemlje, ki pa je še vedno tako velika, da ga ne bomo videli s prostim očesom.

Zemlja se je udrla. Iz Milana na Laškem poročajo: 7 žensk je ob vznožju hriba Vobia pod jezuitskim samostanom pralo. Tejaj se pa udere zemlja in podsuje vseh 7 žensk, 5 je bilo mrtvih, 2 so še resili.

Pretep v sodni dvorani. Nedavno se je razvil pred senatom deželnega sodišča v Pragi velik pretep. Pred sošnijo sta stala živinozdravnik Lazina in njegova žena zaradi ločitve zakona. K obravnavi so prišli tudi Lazinovi sinovi in hčerka. Ko je mož neugodno izpovedal za svojo ženo, so se vrgli sinovi na očeta in ga začeli klofutati. V prepri se je vmesala tudi hčerka in v kratkem se je začela vsa družina pretepati tako, da so jih sošnijski službe komaj ukrotili in se je moral obravnavata odložiti.

Evharištični shod v Londonu. Bil je približno v istih dnevih kakor letos na Dunaju, namreč od 9. do 13. septembra 1908. Ta shod v Londonu, glavnem mestu Angleške, ki je v pretežni večini anglikanske vere, je bil veličastna proslava katoliške vere in presvete Evharistije, torej veličastnejša, ker Anglikanci zametajo vsako oblast rimskega papeža in vsako vero v Kristusa, navzočega v zakramenu sv. Rešnjega Telesa. 300 let že ni na Angleškem stopila katoliška vera tako v ospredje kakor pred štirimi leti za časa evharističnega shoda. Zopet so tedaj krioverci vseh vrst mogli videti in čuti, da toliko preganjana katoliška cerkev je še vedno mlada, silna in sposobna kakor nekdaj, tako tudi sedaj sprejemati cele narode v svoje naročje. 6 kardinalov je bilo tedaj navzočih, 15 nadškofov, 80 škofov iz vseh mogočih dežela in nešteito drugih cerkevnih dostenjstvenikov. In kdo bi bil mogel le od daleč navesti število svetnih udeležencev vseh stanov, ki so prišli v London, da izkažejo s tem svojo zvestobo do Kristusa in cerkve? Zopet je mogel ves svet spoznati staro resnico, da je Kristus tisti, ki je tu na zemlji najbolj ljubljen in oboževan! Več kot 20.000 otrok se je udeležilo sprevoda, ki ga je vodil odpodlanec papežev, kardinal Vinc. Vanputelli. Neponisno množico je zavladalo med nepreglede množico pred veliko novo katoliško cerkvijo v Londonu, ko se je isti kardinal prikazal visoko gori na pročelju z Najsvetejšim in je podelil blagoslov neštetim navzočim in celi Angleški. Ljudje so plakali veselja in ginenja. London kaj takega še nikdar ni doživel.

nešteito drugih cerkevnih dostenjstvenikov. In kdo bi bil mogel le od daleč navesti število svetnih udeležencev vseh stanov, ki so prišli v London, da izkažejo s tem svojo zvestobo do Kristusa in cerkve? Zopet je mogel ves svet spoznati staro resnico, da je Kristus tisti, ki je tu na zemlji najbolj ljubljen in oboževan! Več kot 20.000 otrok se je udeležilo sprevoda, ki ga je vodil odpodlanec papežev, kardinal Vinc. Vanputelli. Neponisno množico je zavladalo med nepreglede množico pred veliko novo katoliško cerkvijo v Londonu, ko se je isti kardinal prikazal visoko gori na pročelju z Najsvetejšim in je podelil blagoslov neštetim navzočim in celi Angleški. Ljudje so plakali veselja in ginenja. London kaj takega še nikdar ni doživel.

Nekega večera, bila je krasna mesečna noč, vračal se je Lovro pozno v noč iz bližnjega trga, kjer je imel opravek. Pot ga vodi mimo pokopališča, in kar se mu zazdi, da sliši semkaj od grobov neko ječejanje; ozre se tje čez ograjo in glej, tamkaj ob grobu Zalarja kleči ženska postava in milo joka. Kdo bi naj sploh to bil, če ne Rezika? Kaj išče tukaj v tako pozni uri? Počaka pred vratmi pokopališča, in burno mu bije srce, ko se za nekaj časa res prikaže Rezika.

„Ti tukaj, Rezika, v tako pozni uri, ali te ni strah?“

„Kaj me bo strahi, saj sem bila morda začnji pri očetu in materi, od katerih sem šla slovo jemat, kajti jutri odidem“, odvrne mu med silnim ihtenjem deklet. Kakor ostre pušice začele so te besede Lovreta v sreči.

„Ti da odideš? Kam, zakaj? Nikamor ne hoči, vse bode bolje.“

„Kaj hočem še dalje tukaj, jaz, nesrečna tukaj?“

„Rezika, kaj ko bi prišla k nam? Govoriti hočem o tem z očetom, in če jih kleče prosim, gotovo mi prošnje ne odbijejo; le to mi reči, Rezika, da ne odideš, in da — postaneš moja?! Ti veš, da te ljubim kakor svoje življenje, in življenje brez tebe mi je pusto in prazno.“

„Dobri Lovro“, odvrne ginjena Rezika, „hvala ti srčna za tvojo blagohotno prijaznost, a ti veš, da je vse to popolnoma nemogoče. Ti poznaš dobro svojega očeta, kakor ga poznam jaz, in veš, da on beracice in hčere pisančeve k hiši ne mara.“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Tajnostne sile.

(Povest. Spisal Miroslav Pesniški).

(Dalje.)

Dobnikar je šel nato iskal svojih pravic k sodniji ter si najel spremnega zagovornika. Ravno tako je storil Zalar in pričela se je dolga, pogubonosna pravda, ki se je končala s tem, da sta imela oba vsaj štirikrat toliko stroškov, kakor je bilo vredno orehovo drevo. In s tem je bilo tuši njunega priateljstva za vselej konec.

Toda to ni bil samo začtek Zalarjevih nesreč. Nekega vročega poletnega dne se proti večeru nebo nenadoma stemni; napovedoval se je hudi vihar. Od daleč se sliši zamolklo bobnjenje groma, ki je prihajal zmirom bližje. Izpod oblakov so švighali silni bliski, da je očem kar jemalo vid. Kar naenkrat trenšči s tako silo, da so po vsej okolici zašklepetala okna, in za malo trenotkov prikaže se nad streho Zalarjevega hleva rudeč plamen. Strela je vnela poslopje, in ogenj, vpihovan od močnega vetra, širil se je takoj naglo, da je bilo le z velikim naporom mogoče rešiti živilo, vse drugo je postal žrtev plamena. In toliko huje je zadel ta udarec Zalarja, ker se je o kakem zavarovanju še takrat na kmetih le malo vedelo. Poljske pridelke je večinoma pokončala toča, in huda stiska je trkala na vrata. Treballo je iskati posojila, da se postavi novi hlev, da se nakupi potrebnih živež. A posojilo dobiti, je bilo v tistih časih težavna stvar, ko so imeli vso denarno moč v rokah le posamezni oderulji. Gorje mu, kdor je bil prisiljen, iskati pomoč pri teli pijavkah, to se je reklo skoraj toliko, kakor podpisati si smrtno obsodbo!

S hudimi težavami in skrbmi se je imel boriti Zalar, predno si je postavil novi hlev, a vse to skrb-

nega kmeta še ne bi bilo ugonobilo. Toda mera nesreč še ni bila dopolnjena. Žena, že poprej bolj rahlega zdravja, se je ob silnem požaru hudo prestrašila, kar je pogubnosno vplivalo na njeno zdravje. Pričela je zmiraj bolj bolehati in hirati; mož, ki je jako ljubil dobro ženo, si je prizadeval vse mogoče, da bi ozdravila. Ko je minulo po požaru tri leta, jo je rešila smrt vse zemeljskih težav. To je bila za Zalarja tretja postaja njegovega križevega pota, ko je — pačel, in nikogar ni bilo več, da bi mu pomagal vstati... Obupal je, ter si često svoje srčne bolesti skušal vtopiti v — vinu! Gospodarstvo je šlo vidoma raskovo pot, dolgoročni so rastli kot gobe, in ko je tudi njega po kratki bolezni pobrala smrt, zapel je boben, kakor smo slišali v začetku povesti.

III. Zvesti prijatelj.

Za blagost ti goreče,
bom prosil, angelj moj,
že tudi tvoje sreče,
delil ne bom s te do tej.

Nesreča, ki je začela sosedovo hišo, je silno potrla Lovretu, mladega Dobnikarja. Že iz otroških let sta občevala z Rezikom, kakor otroka ene matere. Skupno sta se igrala, skupno sta veselila in žalostila ter sploh občevala medsebojno kakor ljubeča se brat in sestra; njuni priprosti duši si sploh niti predstavljati nista mogli, da bi to zamoglo biti drugače. Vzrastla sta v krepkega mladeniča in postavno deklet in ljude so, kakor da

Prva južnoštajer. kamnoseška industrijska družba v Celju Nova ul.11, zraven slov. šole.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih vrst marmorja, granita in sienita. — Izdelovanje vseh monumentalnih in stavbenih del iz tu- in inozemskega materiala s strojnim obratom.

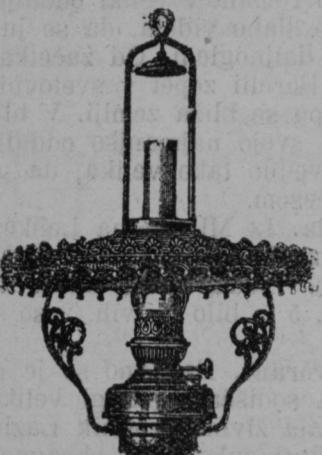
Plošče za pohištvo iz raznobarvnega marmora. Najnižje cene. Kulantni plač. pogoji.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina
Na debelo! Na drobno!

Franc Strupi, Celje Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša im točna postrežba.

Trgovina Županijkim blagom Pozor Slovenci! Trgovina z moko in dež. pridelki

Točna in solidna postrežba.

Ivan Ravnikar Celje, Graška cesta 21.

Glavna slov. zaloge, velikanska izbira kranjskega vrvarskega blaga, kakor: štrang, ujzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in otroške postelje itd. — Glavna slov. zaloge suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Zaloge na grobni in voščenih sveč itd.

93

Zaloge vsakovrstnih semen Na drobno na debelo. Zaloge rudniških voda.

Fredo Rogač, Maribor, Fabriksgasse št. 11.

priporoča svojo bogato zalogo, kakor cementne cevi vseh velikosti, plošče za tlak, dele stopnic, korite za napajanje in krmljenje prašičev, mejnice, cevi iz kamnate zmesi za stranišča itd. itd.

Prevzame tudi vse vrste betonskih del, kakor tlakovanie vseh vrst, kanalizacije, izdelovanje gresnic, gnojnih jam, vodovode, osuševanje mokrih zidov, napravo »teracco«-tlakov, in leseni cementnih tlakov, kakor vsa v to stroko spadajoča dela.

586

„Titania“

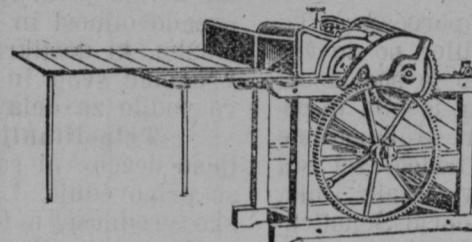
Nenavadno hiter razvoj pare.
Pošilja se na poskušnjo.
Tisoči že v rabi.
Zahtevajte cenike.

Vsako kurivo porabljivo.
70 odst. kuriva se prihrani.
Zastopniki se iščejo
„Titania“ parilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se pridene zato posebna priprava.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.
„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.
Glavno zastopstvo Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.

Pridobivajte nove naročnike!

Nabavite si:

izdelka in najboljše kakovosti; vozne plakte pri veletrgovini z železnino

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

Nahrbtniki

najboljše kakovosti po raznovrstnih cenah, nadalje planinske dopisnice : Savinjskih alp, papirnate čase in iz aluminija, se dobivajo pri tvrdki

Za vrtne veselice:

lampione, konfeti, serpentine karte za tombolo, papirnate krožnike, servijete itd. - - - Zaloge raznega papirja. - - -

Goričar & Leskovšek
Celje, Graška cesta 7.

Zvezna trgovina
Goričar & Leskovšek
Celje, Rotovska ulica št. 2.

Cementno strešno opeko

zajamčeno trpežno izdeluje oskrbištvo grajštine Pakenstein Cena za 1000 komodov (rudeča barva) 90 K., (bela barva) 80 K. Natančneja pojasnila daje

Franc Klančnik,

organist, Smartno, p. Rečička vas na Paki.

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je 1 kruna.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
Hvala Vam za pripisano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo poveleni!

Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:
mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg štev. 15.

Bolezni na nogah,

rane, odprte noge, tudi pri ženskah, ozdravi v vsakem slučaju, tudi sedaj, če do zdaj še ni nič pomagalo,

dr. Listovo mazilo,

1 lonček 2 K 50 vin. franko, če se pošle znesek naprej, po povzetju 50 vin. več. Razpošilja Karl Illek, kemik, Sternberg, Moravska.

630

Darujte za Slov. Stražo!

Ljudska Hranilnica in Posojilnica v Celju

registrirana zadružna z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vlege po $4\frac{1}{2}\%$, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnjem sklepnu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izvzemši praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastonj poštno hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzejave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljilšča po $5\frac{1}{2}\%$ do $5\frac{1}{2}\%$, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le klekle.